

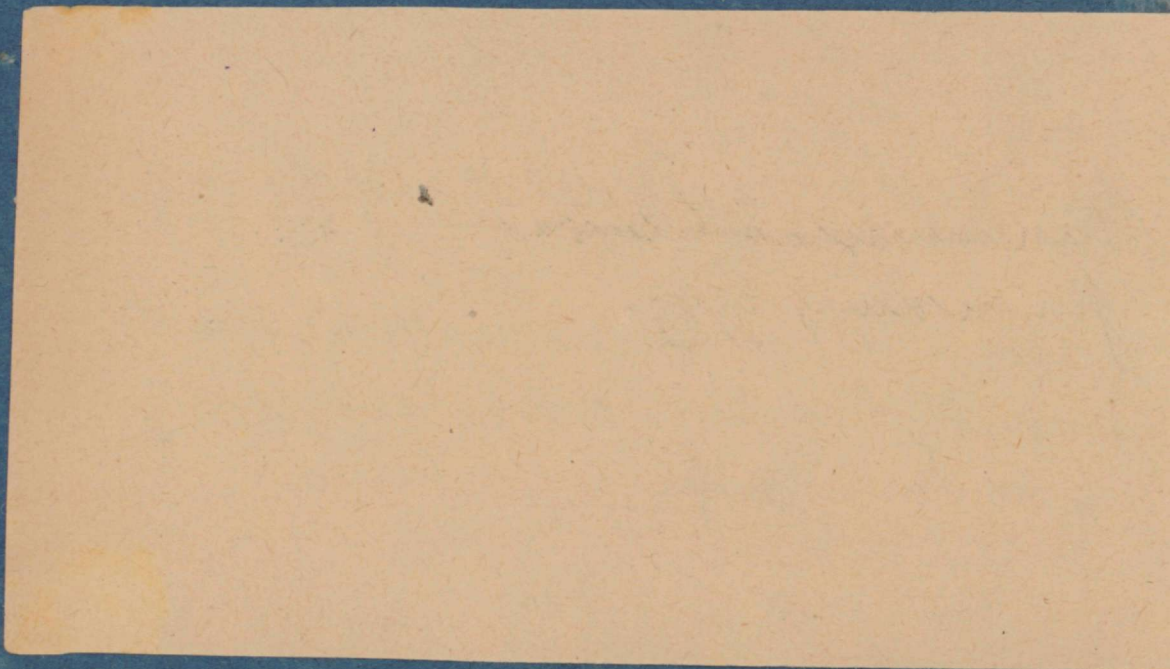
22665.

~~5918~~

Lähne lapan

Wan...
näitla...
+ T...US. +

elm 95

Къ представленію дозволено.
13-го авг.-09г.за № 7171.

Lähme lahtu.

Lusträng kolmes vaatuses.

Sardon ja E. de Nojae.

Tõlkinud: L. Siim.

Wanemuise näitelawa,
Juunikurs 1909.

Osolised:Härra von Prunelles.Cyprienne, tema abikaasa.Adhémar von Gratignan, tema onupoeg.Härra von Clavignac.Proua von Brionne, lesk.Proua von TalfontainePreili von Lusignan.Bafourdin.Bastien, KammerkellnerJosepha, toatüdrukUksehoija.Joseph, ülemkellner.Jean, teinekellner.Peguse köht: Reims.

} Prunelles'i juures

Esimene waatus.

Ukse wõrastetuba Prunelles juures,
järgmise sisseseade plaaniga.

Aliaüks käib sissepoole lahti. Kallid ja
toredad pildid, mööblid, peeglid, ukseesrüüed,
lilled, palmid. Keskmise suure laua pääl
kõitmata raamatud, üks kõidetud suur
paks raamat (Codecivil), sigarid, tikud,
kirjutusemappe sinna juurde käiwa asja-
dega, litsutaw lauakell. - Paremalt pool
laua pääl taga väike kandik, likööri-
pudelikese ja kahe klaasikese, üks
kohwitass ja töökorvike willase lõngaga.
- Paremal pool kamina pääl post-laua-
kell, üks tass alustassiga selle kõrwal.

Üleüldise sissekäigu juures on suur
kandik theenõudega kuus inimese jaoks
walmis seatud, nisaamuti kuus sissepa-
kitud nut raamatut, mille pääle arwe
on kinnitatatud; kaldrek nimelkaartidega.
Pah. pool akna taga kuus ajakirja-
ristpaela all. Adhemari jaoks Telegramm

1. etendus.

Josepha (keskmisest lauast pak. pool
seistes; lühtseb laual olevaid raamatuid).

Bastien (pääsissekäigu juures, väljas
oleva, mitterähtava poeselli poole waadates). Siis uksehoidja.

Bastien. Preili Josepha!

Josepha (ilma ümest eksitada lastes).

Mis on?

Bastien. Kauplusest raamatud armu-
lisele prouale.

Josepha (näitab keskmise laua pääle).
Siis laua pääle.

Bastien (läheb silmapilguks välja, tuleb
otsekohes pakiga tagasi ja ulatab selle
Josephale). Kas teil koojale muud mi-
dagi veel ütelda on?

Josepha. Õodake! (Raamatukimbu
pääle seotud arwet waadates), „Abielu-
lahutus.“ - „Abielu-lahutamisest.“ -

„Abielu-lahutamise üle.“ - „Juhataja
abielu-lahutamise himmelistele.“ -

„Si, on juba hääd!“

Bastien (välja rõõkides). Heia küll!
(Tuleb ettepoole ja paneb oma käed fau-
tenil'i pääle, mis par. p. väikesest lauast on.)
Josepha (ettevaatlikult raamatukimpu
lakti tehes). Mis teie siis siin teete?

Bastien. Ma vaatlen teid, Josepha-ar-
mastusega.

Josepha. Sellest saan ma aru, - aga
teie teeksite paremini, kui te kohvi
ära riiksite. - Kell on juba kolm ja
täna on armulise proua vastuvõtmise
päev.

Bastien. On ka mõte, kohvi siin selles väikeses
võõrastetoas juma ja mitte lauas, mis tehis-
tuse palju kergemaks teeks! - Kuhu nad
siis oma tassid on pannud?

Josepha (kesklauast par. p. sohva päiale
istudes ja pakis olevaid raamatuid ja lend-
lehta silmitsedes). Armulise proua oma
on koga par. pool laua pääl, ja armu-
lise härra oma paremal pool kamina
pääl.

Bastien. Ha, juba ma näen! (Läheb
par. poole kamina juurde, et tassi võtta,

6.
siis pah. p. taga, walab omale klaasi
kese likööri ja joob selle ära) Thoumis
halb nü juma!

Josepha (nagu emme). O, kui härra jao-
le saab, kui teie tema likööri joote.

Bastien. Ei ole karta! Ta on omas
toas ja taob, hõweldab ja treib. Niid
küsin ma teilt - üks Reimsi rikka-
matest maasmanikkudest ja naisugune
amet! Aga küll teid armuline proua
kord kinni tabab - (ta tuleb pah. p.
nurka paris ette) kui teie alati tema
raamatutes rühite.

Josepha. Pah! See on oma toas
nagu härra oma.

Bastien. Ta laseb wist küll leiba
lunssi.

Josepha. Wäga võimalik! Mis tal
muudgi igarudest teha.

Bastien. Ei ole ka ime naisuguse
mehega, kes alati oma lakkude, wii-
de ja uksekelladega jandab. Tore
abielu! (Panab oma klaasi pah. p.
taha ja lähleb ümber kestini. lant par. poole)

Josepha (ikka veel lugedes). Nagu ma-
masti kõik.

Bastien. O, Josepha, meie abielu oleks
teisiti - ikka lõbus, ikka õnn.

Josepha Ja, esimesed kuus kuud - ja
raiwalt veel nii kaua!

Bastien. Üks aasta, Josepha, ühe aasta
est ma vastutan.

Josepha (nagu enne). Ja pärast?

Bastien (väiksest lausast par. p. sohva
juures). Noh! - Pärast -!

Josepha. Tääl see nüüd on! See ep. see on
just abielu kõige pahem külq, - ta kestab
liiga kaua. Peaks ainult aastaks, pool-
teiseks, ehk kõige enam kaheks aastaks
abielusse astuma.

Bastien. Ja muidugi - see on palus.

Aga kuu nõuate ka liiga palju.

Josepha. Küll me jõuame kord ka nii
kaunale - kui meil enne ainult lohutus
käes on. Siin, Kuulakepäält. (Loeb.)

„Mis isearanis paljud abielust taga-
si kohutab, on see, et teda enam maha,
raputada võimalik ei ole, kui ta juba

8.
ükskord kaelas on.

Bastien. See on soolane!

Josepha (päältrirja lugedes). Ja selle-
pärast, näete nüüd, nii kanna kui abi-
elu lahutus veel häälendamust ei ole
saanud, ärge rääkige minule abielust!
Ma tahan pääseteed näha!

Bastien. Hää! ärme räägime abielust,
Josepha! Räägime armastusest! (Tahab
temal shtme umbert kimmi võtta)

Josepha. Ist! - Koputati! (Põusevad
üles.)

Bastien. Koputati?

Josepha (näitab pah. poole). Akna
juures!

Bastien (tasas). Wist onupoeg.

Josepha. Härra Adhemar! - Ei, - sel-
ajal ei julgeks ta tulla. See on ukse-
hoidja.

Uksehoidja (väljas, pöörd pah. p. ak-
nast sisse pistes). Härra Bastien!

Bastien (lõheb akna juurde). Kga
mis-te siis sääl teete, selle asemel, et
uksest tulla -

4.
Uksehoidja. Tä on lukus, härra Bastien.
Bastien. Aiauks?

Uksehoidja. Ja.

Bastien (pah. poole ukse juurde minnes
ja katsudes). Tõepoolest lukku pantud!

Josephal (poolvaljult Bastienile). Leda on
härra teinud, päris kindlasti!

Bastien (poolvaljult temale). Võib olla
arvab ta, et onupoeg säält sisse tuleb.

Josephal (nüsama temale). Wait ometi!
(valjusti uksehoidjale) Mis te toote
siis säält?

Uksehoidja (ajalehtesid läbi akna andes).

Parisi ajalehed.

Josephal. Ah! Hää. Andke süa. Ar-
muline proua küsis juba kolm korda
nende järel.

Bastien (võtub uksehoidjalt ajalehed
ja annab nad Josephale). Härra nel-
korda.

Uksehoidja (kaob aknalt).

Josephal (ajalehti avades). Mis siin
sees küll võib olla, mis teda nii huvit-
tab? (Tõstub pah. poole.)

10.

Bastien. Võib olla mõni huvitav
protsess. (Laseb esirüde maha, läheb Jo-
sepha juurde ja jääb tema taha seisma.)
Vaadake sõnumid kohturkojast järele.
Kolmandal leheküljel.

Josepha. Palun - emme börsi teated -
Austria paberid! 40 centini tõusnud!

Bastien. Ja Ungari? - Kuidas Un-
gari omadega lugu on?

Josepha. 74, 75.

Bastien. Suurepäraline! Mina tõusen.

Josepha. Ah!

Bastien. Mis?

Josepha. Nüüd ma saan aru, mis
päevast saksad niisuguse põnewusega
ajalehe teateid ootasivad. (Lugedes.)
"Täna tuleb ülemkojas abiolu lahuta-
mise komisjoni ettepanek karuta-
mise alla. Oodatakse elavat ja hu-
vitavat maailust."

Bastien. Seda ma usun!

Josepha (lugedes). "Wististi saab
haalteenamus -"

Prunelles (väljas omast toast). Bastien!

Bastien. Härra! (Lohib Prunellesle vastu.)
Josephha (ülestõustes). Shui halb! Ikka
la eksitab!

Bastien. Peitne ruttu ära! Pärast loeme
edasi!

Josephha. Hää! (Peidab lehed kamina
pääle par. poole ära ja teeb kella juures
tegemist.)

2. stendus.

Ündised. Prunelles (omast toast).

Prunelles (mõlemate keskel). Bastien!

Bastien. Armuline härra!

Prunelles. Kas ajalhed Parisist veel
tulnud ei ole?

Bastien. Ei, armuline härra

Prunelles. Aga kell on juba pool neli?

Bastien. Kas armuline härra käsewad,
et ma uksehoidja käest järele küsin?

Prunelles. Ja, minge.

Bastien (par. p. taga, pääsissekäigu uksest
ära).

Prunelles (insele). Mis neil siin unber-
nuskida on? (Josephale, karmilt). Mis
te teete siin?

Joseph^{12.}. Kell on seisma jäänud, armu-
line härra, ja ma raatasin järele
Prunelles. Mitte puutuda, see on minu
asi! Teie teate ju, ma ei taha, et Kella-
sid puututakse!

Joseph (kõrvale). Just nagu ukse-
kelladega. Jüelik! (Ette par. poole
ära.)

(Parem. pool taga kõlistatakse.)

Prunelles. Heegi külaline! Kas ta juba
siin peaks olema?

Bastien (par. p. tagast tagasi tulles, ni-
mekoart aluse pääl). Armulise härrale.

Prunelles (kaarti võttes ja binoklit ava-
des). Ja ajalehed?

Bastien. Veel mitte tulnud, armuline
härra! (Kuna Clavignac sisse on as-
tunud, par. p. taha ära.)

Prunelles (kaarti lugedes). Clavignac!

3. etendus.

Clavignac (par. poolt tagast, üleüldi-
selt sissekäigust). Prunelles.

Prunelles (kema poole minnes). Noh, astu
õieti lähemale! Kuidas-sina oled siin?

Reimsis?

Clavignac (roõmsalt). Mina! Reimsis!
(Paneb oma kübara par. sohvanurka ja
tuleb ette poole.)

Prunelles. Koik peavad sind suruks -
kust sa siis, pagana pihtra, tuleb?

Clavignac. Hispaniast! Väike lõbusoit!

Prunelles. Õnnelik inimene! Sa oled vaba-
oleid poissmees!

Clavignac. Mitte täiesti - oma naisest
ainult kohtulikult lahutatud.

Prunelles. See on üks koik. (Armas märki
istuda.)

Clavignac. O, ei! - Minu naene saab
süügi sellega valmis, minu elu hapuks
teha, seda võid sa uskuda! (Istub
keskmisest lauast pah. p. sohva peäle.)

Apropos, sinu abikaasa käsi käib
oneti hästi?

Prunelles (ette pah. p. istudes). Sa armas-
jumal, ja! - Aga kuidas teeb proua von
Clavignac sulle elu veel hapuks?

Clavignac. Ma maksan talle iga
aasta teatava summa, nagu sa tead.

14.
Kohutuotuse vastu ei saa midagi
teha, arime raägime sellest siis enam-
mina maksan. Aga minu pillojal
linnukesel näib see summa liiga
väikene olevat ja et seda suuremaks
teha, on ta ühe pagana kavaluse
välja mõetnud! Nüpea kui mina
kubugile elama asun, Kas supelus-
kohta, või talvekorterisse ehk mujale-
poff! on tema ka sääal ja muudugi
ei ole siis piinlikkudel salasosista-
mistel piiri! Mulle vaadatakse täht-
salt otsa, kohalikud lehed jutustavad
rumalusi, minu protsess toodakse
jälle päevavalgele! See vihastab
mind ja ma lasen teda paluda, et ta
silmaringist kaoks. Tema vastab
mulle: O, kõige suurema häämulega,
aga makske mulle minu reisikulud,
hoõrastemaja arve, minu riided jne.
välja! Mina maksan, tema soidab
ära ja kavalus on korda läinud!
Prinlles / tõuseb üles ja lähleb blav. möö-
da par. poole nurka. Siis on ta sulle

Küll ka Hispaniasse järel sõitnud?

Clavignac. Hoidku! Nüüd tuleb minu kavalus! Tasahiljukeksi lasen ma temale ette puhuda, et ma talve Ahoorikas mööda saata tahan, et temast lahti saada! - Sellel silmapilgul jõuab ta vist Ahoorika randa! - Kawal, eks ole?

Purnelles. Ja jääd siis siia?

Clavignac. Kahekskümneks neljaks tunniks.

Purnelles. Mitte kauemaks?

Clavignac. Mitte kauemaks! Põusebiiles, läheb pari poole sohwa juurde ja võtab oma kübaras, Ma tahan ainult oma advokadi käest mõne akti saada

Purnelles. Sul on protsess es?

Clavignac. Ei. - Aga enamus võtab vist abiellu-lahutuse seaduse vastu - ja sa saad oru, et minul kõige suurem rutt on, Kristikku madame Clavignaci ja minu vahel ülepääsemataks teha.

Purnelles (astub keskmise sohva ette).

Ja usud siis, et abiellu-lahutus läbi läheb?

Clavignac. ^{16.} Seda usun ma kindlasti!
Mispärast siis just Prantsusemaa
sellest õmistungerikkast sissesoadest
ilma peab jääma, mis näituseks, La.
samaal juba ammuigi olemas on?

Prunelles. Dotame ära. — La sööd õme-
ti minu juures õhtut?

Clavignac. Ei, just vastuoksa, sina
sööd minu juures õhtut. Dagneau juu-
res, grand-votel'is.

Prunelles. Väimata!

Clavignac. Ah mis! La pead!

Prunelles. Ma ei saa tõesti mitte! Huu-
sona!

Clavignac. Ära ole nii kangekaalne!
Õhk ma saadan sulle oma käembed.
La tead!

Prunelles. Mina otsin neid just praeg-
u.

Clavignac. Mis? Kohewõitlus?

Prunelles. Võib kergesti tulla.

Clavignac (kõnemini ja paar poole
nurka ette tülles). Õmeti mitte?

Prunelles. Muidugi!

17.
Clavignac (väiksest lauast par. p. istudes).
O! - Siis puista ometi oma süda avalikult
välja! Kui keegi sinust arusaada suudab,
siis olen mina see.

Prunelles (istub sohva peäle). Ah! venna!
- Kui meie mõlemad naised võtsime, siis
olime meie -

Clavignac. Selged lambapääd! sellega
olen ma nõuus!

Prunelles. Ja sina vähemalt - sina
olid sina saatuse ära teeninud.

Clavignac. Luba!

Prunelles. Sa võtsid omale edewa naise,
kellele üle müüri gummi pallide sees
armastuse kirjakesi visati ja kes nende
peäle vastas -

Clavignac (tõuseb üles ja lähleb suurest
keskmisest lauast mööda pahi poole).
Ja seda ei ütelnud sa mulle, kui ma
ennast ära kihlasin?

Prunelles (istuma jäädes). Oleme otsuko-
hesed! Sa ei küsinud minu käest seda.

Clavignac. Diguks küll.

Prunelles. Minu selle vastu võtsin lait =

18.
mota, hästi kasvatatud tütarlaps
noorseks - sa tead seda paremini kui
keegi teine. Ta elasid temaga ühes
majas. Kõige enam, kui ta natuke
häkiline on -

Clavignac. Ja kuidas veel! Ta andis
oma teenijatele vastu kõrvu.

Purnelles. Sedasi ütelnud sa mulle ju
sugugi.

Clavignac (teeda järel aimates). Oleme
otsekohesid! Ta ei küsinud seda minu
kõrvalt.

Purnelles. Lühidalt, kõik tootas mulle
õnne ja natuke tormilise nooruse
järel seda rahu, mis ma küll ära
olin teeninud.

Clavignac. Ja sadama asemel?

Purnelles. Ah, sober! Lahtine meri
kõige oma tuult ja tormidega!

Clavignac. Kga kust see tuleb?

Purnelles. Kes seda ütelda teab? Üks
üleüldine põhjus seletab kõik: iseloo-
mud ei sünni kokku. Madame tahab
välja minna, mina tahan koju jääda.

üks loimutab ära, teine^{19.} külmetab.
Lühidalt, ainult üks punkt on olemas,
kus me ühel nõul oleme: tarvidus teine
teisel tee päält est ära minna. Pildi
minu abielust saad sa valmist: Kodu-
jänes ja parts - kujuta enesele ette,
kui need mõlemad abielus on! See on
hull - aga midagi ei või parata!
Clavignac. Nagu minu hugu! Horra-
päält!

Purnelles. Pane selle juurde veel ühe ilu-
sa kergatsi ilmunine, kõige kõrgemate
kraedega ehitus, ja looduse poolt selle
edevuse lõhnaga õlitatud, mida naeste-
rahvad joovastatud sisse hingavad: „Ah
kui ilus ta on! ja kui tagasihoidlik!“ -
ja kuidas oleks tema minule kõik ja
mina temale kõik! - Võta selle juurde
veel, et see ilus kergats minu õnupoeg
on -

Clavignac. Adhëmar?

Purnelles. Plus Adhëmar! - Kujuta enes-
sele siis ette, kuidas ma naisuguse paleuse
kõrval välja näen - ja sa pead järele

andma-

Clavignac. Hm! Sinu seisus on halb!

Prunelles. Aga, jumalale tänu, veel on kaks hundertmärke, mis mind rahustavad.

Clavignac. Need on?

Prunelles. Esiteks, et minu naene minu vastu veel nii lahkuseta on!

Sellel päeval, kus ta minu vastu lahkus lähel, tean ma, kuidas lood seisavad.

Clavignac. Sul on õigus!

Prunelles. Ja teiseks, et ta kõigesti lahutamise küsimisega tegemist teeb! See on tõendus, et ta veel võitleb, sest kui ta enam ei võitle, siis ei küsi ta ka enam lahutamise järele.

Clavignac (astub keskmise laua lähedale). Kas ta sulle juba lahutuse ettepaneku teigi?

Prunelles (temale raamatuid laua peal näidates). Ei, aga vaata ainult, mis ta loeb! (Ta võtab suure köidetud raamatu

24.
Linn: Kodanliste seaduste Kogu paatikk
VI. (Püsi raamatuid wõttes). Abielu-lahut-
tus. - „Abielu-lahutuse üle“ - „Juhataja
abielu-lahutamise himulistele.“ - Koik
läbiwaadatud, märkusi tehtud - jooned
alla tõmmatud! - Keslikõrwar iga lehe-
külje pool!.

Clavignac. Aga, inimene, siis wõitle om-
ti oma õnne eest!

Prunelles (soojalt, ülestõustes). Muidugi
saan ma wõitlema! Wõitlema nagu
soldat! Wõimse padruminini! Veel on
kinnisatus ainult karelt tema kallale
hülinud, veel seisab ta kaheldes rist-
teel, ja ma ei taha mitte nii üle liiga
wali olla, seda juba andeksandmataks
nimetada. Ma tahan teda omale pääs-
ta! Ma tahan teda omale tagasi woi-
ta - aga kuidas see mind äritab, mu
sõber! - Õnnetus hõljub õhus, minu pää-
kohal - ma aiman teda, ma tunnen
teda - üks ainus tähelepanemata sil-
mapilk wõib teda sündinuks teha.

Clavignac! Prunellesest mõõda par.

poolle murkas. ²² Kuu see su saatus on,
siis ei oita, kardan ma, viivitamine
midagi.

Prunelles (keskmise laua ette astudes).

Sellepärast just tahan ma otsust
ruttu teada saada. Nii või teisiti
Clavignac. Shuidas, veel täna?

Prunelles. Otsukohe! Ma selitasin talle
hiljuti, et mulle selle võrukaela kü-
laskäigud vastumeelt on, ja et ma
teada kuu sugulast ainult vastuvõt-
mise päeval - esmaspäeval, tähen-
dab täna - sallin, aga igal teisel
juhtumisel oknast välja viskan. -
Sellele järgnes etendus - sa tunned
neid arvanägemise järele - „ Ah! See
puudub veel oma abikaasat haa-
mata ”

Mõlemad (üheskoos). Alatu kahtlu-
sega!

Prunelles. Teie olete arateeninud -

Mõlemad. „ Et ma teile selleks põhjust
annan! ”

Prunelles. Aga ma jäin kindlaks ja

Kõhemar itnub awalikult ainult vastu
võtmise päevadel. Aga nüü pea, kui ma
selja pöoran, tuleb ta läbi sia - ma
võin selle pääle wanduda! Iest see
päewararas on omale üle militsa koa
üürinud, just meie vastu.

Prunelles. Mina olen siis oma väikeste
mehaniikast teadmiste abil soovikus
ühe väikese lõksu valmistanud, millega
ma teda täna õhtupoole wististi
kinni püüan. - Ta teeb ette käändeid -
ma wotan ta kõrwapidi kinni! -
Ta kutsub mind wälja! - Meie läheme
kahewõitlusele!

Clavignac. Ta laseb sind maha!

Prunelles. Ja mul on ometi kord ra-
hu tema est!

Clavignac. Ja see lõks on?

Cyprienne (Josephaga, kellele ta tasa
käskusid jagab, par. poolt tagast.
üleüldisest sissekäigust).

Prunelles. Lapsenang! - Suljuta
enesele ette - (tahapoole waadates)
aga wait, säält ta tuleb!

Clavignac. J 24.
Sinu naene?

Prunelles. O, mu jumal!

Clavignac. Missis?

Prunelles. Kas ta ei näe mitte ise-
ärans rõõmus wälja?

Clavignac. Seda ei leia ma sugugi.

Prunelles. Mitte?

Clavignac. Aga mitte sugugi!

Prunelles. Ah! sõbrake! - See on hääd!

See rahustab mind natukenegi.

Cyprienne (annab Josephale märku
ja astub ette, par. poole nurga minnes.)

Joseph (par. p. taga ära).

Clavignac (par. pool Cyprienest).

Prunelles (pahem. pool nurgas).

4. stendus.

Indised. Cyprienne. Siis Bafourdin

Pr. v. Brienne. Siis Adhemar. Parast

pr. v. Lusignan. Hiljem pr. v. Val

fontaine. Lõpuks Joseph.

Clavignac (Cyprienule). Armas armu-
line proua!

Cyprienne. Waata, härra v. Clavignac!
Täni lahke teist -

25.
Clavignac. Lõbireisil Remsis tahtsin
ma kõige päält teile oma auustamist
üles näidata.

Cyprienne. Ma ei küsi teie käest mitte
proua v. Clavignaci terwise järel

Clavignac. Väga armuline!

Cyprienne. Jkka veel lahus?

Clavignac. Jkka veel!

Cyprienne. Sii soovim ma teile õnne - teile
ja teie abikaasale. (Pöörab par. poole ka-
minna poole.)

Prunelles (kasa Clav.). Tääl sa nüüd kuu-
le!

Clavign. (niisama, Prunellesest mööda pah. p.
nurka). Tä on terav!

Prunelles (niisama). See ei ole veel midagi.
Oota aga natuke.

Bastien (par. p. tagast teatades). Härra
Bafourdin!

Bafourdin (par. p. tagast, paneb oma kü-
bara pidulikult kamina juurde sobiva
pääle). Armuline proua!

Cyprienne (temale vastu, tema par. pool).

Pere, härra Bafourdin! Kuidas käsi

Käib?

Bafurdin (Cyprienne kätt süüldes).
Täna, hästi!

Prunelles (sohva taga, Bafurdini vastu
kema kätt süüdes ja Clavignacile, kes
es pole pool on, esiteledes). Kuustatud
härra! Minu sõber, härra von Clavig-
nac. (Clavignacile) Härra Bafurdin,
mii maksurisse nõudja!

Clavignac. Kõnnustan väga!
Prunelles (võtab keskmiselt laualt raa-
matud ja paneb pah. poolle taha laua
pääle. Kirjutusmasin, tint, suutau
lauakell ja tulekivid jäävad laua
pääle).

Bafurdin (liigub kõik aeg keskmise
sohva taga).

Josepha (par. p. tagast theegamida
ta keskmise laua pääle paneb, ja
süs jälle par. p. taha ära läheb).

Prunelles (par. pool Clavignacist).

Pr. v. Brienne (par. p. tagast sisse astu-
des, Cyprienne par. poolle). Ärge mind
teatage. Mina olen oma inimene!

Cyprienne. Su käsi käib^õ õmeti hästi!

Pr. v. Brionne (teha suudeldes). Ja, mu
armas! (Käepigistused.) Tere, tere!

(Prunellesele) Tere, naaber! Tere, härra
Bafourdin! (Pr. ja Clav. wahela astudes.)
O, waata õmeti! Siis jälle ülestõusnud?

Clavignac. Kust ei tuleks mitte ära,
et teid näha saada! Jkka veel lese
polwes?

Pr. v. Brionne (temale kõrvasisse).
Jkka veel! Ja teie?

Clavignac (ohates). Veel mitte!

Pr. v. Brionne (naerdes). Halju! Meie
oleksime teineteist wastastikku troös-
tida wainud.

Cyprienne (hüüdes). Estelle!

Pr. v. Brionne (lähel Cyprienne juurde
pah. pool keskmisest lauast).

Clavignac (kasa Prunellesele). Kuidas
see tuleb, et see ilus wäike naeske mitte
mesti abielusse ei ole astunud?

Prunelles (kasa). Tahtmisest ei ole tal ju
pundu, aga rahast!

Bastien (par. poolt tagast, teatades).

28.
Härra Adhëmar von Gratignan
Prunelles (tasa Clav.). See ta on

Adhëmar (par. p. tagast, Cyprienne,
par. pool äärel). Armas omutitaj-
teie käsi käib ometi ikka veel hasti
(isäranis välja töstes) mineva esmas-
päevast saadik?

Pr. v. Brienne (astub Bafourdini juure,
kes sohva taga seisab pah. pool).

Cyprienne. Tänan, kaunistest!

Prunelles (tasa Clav.). Suutmata!

Nad näevad teineteist igapäev!

Adhëmar (teretab Prunellest kumardu-
sega).

Prunelles (teeb nagu ei näeks ta teda
mitte, pöörab temale selja ja läheb pah.
pool üsna ääre pääle).

Clavignac (astub pr. v. Briennega
pah. pool ja lobiseb temoga).

Bafourdin (Adhëmarile). Teie kahate
siis meie juurest ära minna, härra
von Gratignan?

Cyprienne (Clavalt). Ära minna? (Adhë-
marile, kellele ta keskmise laua juures

thead walab.) Tee tahati -!

Adhemar (ruttus). Aga ei, ei!

Bafurdin. Agama lugesiin ometi tänä
hommiku ametlikust lehest, teid olla
arcachoni metsade inspektoriks nime-
tatud.

Cyprienne. Ja sellest ei teadnud meie mi-
idagi.

Adhemar. Sellepärast ma tulingi just
sina, et teile ütelda, et mulle seda
kohta paruti, - mina lükasin ka aga
tagasi.

Prunelles. Lükasite tagasi? Nisurguse
kasuliku parkumise?

Adhemar. Koik, et oma perekonna
lähedale jääda.

Prunelles (enesle). Tore! Tore! Lius ka-
hepsõitlus!

Pr. v. Brionne (Clavignaciga Jaapani
waasi juures taga). Härra von Prunelles!

Prunelles. Armuline proua? (Astub
pr. v. Brionne ja Clav. wahes)

Pr. v. Brionne. On see Hünamaatt?

Prunelles. Ei, Jaapanist! (Ajarad edasi)

30.
juttu, Bafourdin ka nendega.)
Cyprienne (oma mehe kaugeleolennist
Larwitades, Adhemarile kurna ka kalle
kassi theed ulatab). Ja minuparast
sunnib see? Ma ei kaha seda ohwrit
mitte, armas söber, teie peate selle ko-
ha vastu wõtma!

Adhemar. Teist lahkuma? Zmem
surra!

Cyprienne. Ma tahan teiega rääki-
da - kohe parastpool!

Adhemar. Siin?

Cyprienne. Siin! - Ja! Tulge teata-
ra marquandmise pääle.

Adhemar. Aga -

Fruelles (kes mõlemaid wahetpida-
mata silmis on pidanud, astub ette
pah. pool).

Cyprienne (tasa). Tasa! Meid pan-
dakse tähele! (Kõvasti, keskmise
lana taha astudes.) Härra von Cla-
vignac, weel üks tassikene theed?
(Ulatab seda temale.)

Adhemar (es. par. pool, rahulisti oma

31.
kooki the sisse kastes). Kui ta teaks
et ma selle koha aninugi juba vastu
olen võtnud! Ma ei ole ometi nii rumal,
et tagasi liikun! Aga nüüd seisab ära-
minek es ja sellepärast raja tormi
jooksta!

Bastien (par. poolt tagast, teatades).

Preili von Lusignan!

Pr. v. Lusignan (vana, äraõitsenud wa-
natüdruk, astub par. poolt tagast sisse
ja ruttab bippo juurde pah. poole).

Clavignac (ettepoole Pounellese juurde
astudes). Ikka veel preili?

Pounelles. Enam kui kunagi! Ja
selle juures kihwtine!

Cyprienne. Kui ilus teist, armas naaber!

Pr. v. Lusignan (Kuna ta tema nätt on
swinnud). Kas härra von Gratignan
ei ole siin? (Istub keskmisest lauast pah.
pool olevale sohvale)

Adhemar. Siin, armuline preili!

Clavignac (istub akna juures olevale
sohvale, visna pah. pool).

Pounelles (seisab tema taga).

32.
Pr. v. Brienne (istub prel. v. Lusign. ja
Clav. vahel sohva peale).

Bafowidin (sohva taga).

Cyprienne (keskmise laua taga).

Adhemar (par. nurgas).

Prel. v. Lusignan. Väga rõõmustav!

Ma nägin teid oma aknast mööda
jookavat, ma hüüdsin teile, tere,
tere' jõule, aga teie ei kuulnud mitte,
teil oli riisugune rutt, et ma enesele
ütlesin: „Tä lähed kindlasti oma
onutitre juurde!“

Clav. (kassa Prun.). Kaunis südame-
lik!

Cyprienne (ruttu Bafowidiniile, et juttu
teisale pöörata). Kas meil täna löbu
ei saa olema, proua Bafowidini näha?

Bafowidin. Tä on natuke haiglane ja
pidi sellepärast koju jääma.

Pr. v. Brienne. Aprépos! Kas täna ei
ole päev, kus põnev abiellu-lobutamise
küsimus harutusele tuleb?

Adhemar. Ja muidugi täna!

Prunelles (kassa Clav.). Pane nüüd tähele!

Cyprienne (thead valades). Ja, tänä
viihaks, wõtawad meie soadikud wae-
waks, sellega tegemist teha.

Pr. v. Lusignan. Ja teie arwate, et ta
läbi läheb?

Cyprienne. Kui igal soadikul isiklik-
ku huwitust selle juures on!

Bafowidin. See on terve rahwa soov!

Cyprienne. O, kindlasti!

Ademar. Kõikide meeste soov!

Cyprienne ja pr. v. Brionne. Ja kõikide
naeste!

Clavignae (pr. v. Brionnele). Teie oma
ka, armuline proua? Mis teil sellest
kogu oleks, teie olete ju lesk!

Pr. v. Brionne (naerdes). Noh! Siis saaks
rohkem abielumehi wabaks. Mul oleks
sis suurem wäljavalik.

Bastien (par. p. tagast, teatades ja jälle
ära). Proua von Valfontaine!

Pr. v. Valfontaine (astub par. poolt tagast
sisse ja istub sohwa pääle, mis wäikesest
lauast par. pool on).

Cyprienne. Ah! Ma olen kindel, Clarisse

on ka selle poolt? ^{34.}

Pr. v. Valfontaine (tema kätt swindles ja
Mille poolt?

Üprienne Abielu lahutamise poolt.

Pr. v. Valfontaine. Ppui! Wastik!

Clavignac. Pluidas, teie olete selle was-
tu?

Pr. v. Valfontaine. Aga ma palun
teid! Teie abielu lahutamise on ju
kõige koleduse tipp! Eluks ajaks
astutakse abielusse, harjutakse
ära oma saatust kandma, ja an-
take wastastikku järele. Aga kui
lahutamise võimalus olemas on, ae-
takse kõik wimise piirini, et wimaks
lahutust kätte saada. See on liht-
salt abielu ots!

Pr. v. Lusignan. O, seda parim!

Kõik. Aga preili!

Pr. v. Lusignan. Siis ei näe kõiki neid
jäledusi mitte enam, mis abielu mille
silmade ette toob!

Pr. v. Valfontaine (poolkõwasti). Lugu
hapudist wünamarjadest!

Bafourdin (pr. v. Valf.)⁰⁵. Ja õmeti näib
mulle, aumuline proua et abielu lahut-
tus, selle asemel, et abielu est ära hii-
mutada, just vastuoksa sellele kihutada
võiks.

Clavignac. Muidugi teada! Muidne
abielu on nagu kott - lahutamise
avab selle suu -

Bafourdin. Ja nü mõnigi, kes selle
koti est tagasi kohkub. -

Clavignac. Julgeks häämelega, kui
väljapääsemist loota oleks -

Pr. v. Lusign. (tagedalt). Ja härra
von Punnelles ei väägi sõnakestri
ühes!

Punnelles. Mina? - Põhjusemõttelikult
olen mina lahutuse vastu.

Kõik (inestades). Loo?

Punnelles. Kõige praktilises elus pean
ma ta suurepäraliseks!

Clavignac ja Adhemar. Noh, nagu terve
maailm!

Adhemar. Teate, mis mina lahutamise
juures suurepäraliseks pean?

Lõik. Noh? 36.

Adhemar. Et ta tapmisele kind lopa-
teeb! Praegu ei tohi üks õmetu noor-
mees enmast sugugi unustada, ilma
et terve maailm abielu mehele kõrva-
sisse ei karjaks: tapata ära! Ja
see pöörane põmmutab kohe: põmm,
põmm! See on rumal! see ei käi su-
gugi enam meie ajaga kokku! Mis-
jooks seda tapmist tarwis on? Sti-
nult sellepärast, et mehel ühtegi
teist abnõuu ei ole! Talle tuleb lah-
tamine anda -

Clavignac. Ja teie ei ole midagi
enam kartat!

Adhemar. Nii ta on! - Mul ei ole mi-
dagi enam - see tähendab, temal ei
ole midagi enam -

Clavignac ja abielu mehel ei ole
enam muud tarwis, kui oma naene
teile kaula saata, et kätte maksta.
(Tõuseb üles, astub pr. v. Brissonne juurde,
kes ka üles tõuseb, ja läheb temaga juttu
ajades taga poole)

Cyprienne (Clav.). Kättemaksta, ütlete
teie? (Astub keskmise laua ette.) Kättemaksta, mille eest, kui ma paluda tohin?

Prunelles. Noh, kirites eest, madame!

Cyprienne. Kirites eest?

Prunelles. Eksisammu eest, mis ta näene
teinud.

Cyprienne. Eksisammu? - Aga lahutamise-
ga, minu armas, ei ole eksisammu enam olemas - sest et lahutamine kõik
jälle hääks teeb!

Clavignac. See on igatahes uus arusaamine
asjast!

Prunelles. Ja abikaasa aum, madame?

Cyprienne (Nagu enne). Lahutamise
armas temale tema aum tagasi,
nagu täiesti me! Mis üle tal siis
weel kaevata on?

Adhemar (Kaasa kiites). Ja, seda ta-
haksin ma ka teada!

Prunelles. Järjekult ei ole enam min-
gisuguseid kaalumisi, ei kartust, ei
tagasihoidmist! Võib ju ennast lahuta-
tada lasta! Põre kõlblus!

38.
Cyprienne. Aga selles seisabgi just
rahutamise kõrge kõlbmus, ta teeb väi-
malikuks, eksisamini jälle häaks-
teha.

Prunelles (äritatult). Millele ta enne
meelitas! Tore!

Adhemar (kõrwale). Kui teid armud
midagi tagasi ei hoida, selle eest
tahan ma juba hoolt kanda. (Kõ-
wasti.) Kes teab, võib olla, et selle
aja sees, kui meie siin selle seaduse
üle vaidleme, saadikutekogu ta
juba vastu on võtnud?

Pr. v. Valfontaine (üles tõustes). Ehk
tagasi liikunud.

Bafourdin. Igatahes ei saa meie
lõpuotsust enne võtnut teada.

Pr. v. Lusignan (tõuseb üles ja astub
juttu vestes Bafourdini juurde soh-
va taga).

Adhemar. Hoidku! Tõnni aja pä-
rast võime seda juba teada saada.

Kõik. Tõnni aja pärast?

Adhemar. Ja! Mul on üks sõber

ajakirjanik, kes praefektiga hästi
tuttav on. Ma telegraferin temale Cha-
lonsi, et ta mulle otsuse, nü pea kui ta
tehtud telegrafi teel teada annaks.

4naist. O! siis ruttu, ruttu, jookse!

Adhémar (äramines). Ma saadan
telegrafi kontorisse.

Cyprienne ja armaste meile järeldused
teada?

Adhémar. Otsekohet! (ära par. p. taga.)

Cyprienne (pr. v. Valfont., kellega ta mõni
aeg on läinud). Jälle nägemiseni!

Pr. v. Valfontaine (ära par. p. taga.)

Balfowidini (jumalaga jättes). Minu
daamed! (ära par. p. taga)

Pr. v. Lusignan (pr. v. Brionne). Teie
lähete, armuline proua?

Pr. v. Brionne Teie järele, armuline preili!

Pr. v. Lusignan. Teie kardate meelitusi,
mis ma teie üle äramineku järele ütel-
da võiksin.

Pr. v. Brionne (naerdes). Ei, just vastu-
oksa. Kas teie ei kaha minu wankris-
aset wõtta?

Pr. v. Lusignan. ^{40.} Kõige suvimeeliga
melega! (Pöörab väljaminekku poole.)
Pr. v. Brionne (Cyprienne). Ma ohverdan
sind, armsam, küll ka sind müüa
siunab! (Pr. v. Lusignaniga ära par.
p. taga.)

Cyprienne. Jäta talle see lõbu!
Härra von Clavignac, teie soõte
õnneki meie juures.

Clavignac (keskel). Kõhjuks väi-
mata, armuline proua. Ma soõn
täna õhtu sõpradega koos.

Cyprienne. Siis teine kord. (Kõlistab
keskmise laua juures.)

Bastien (astub par. p. tagast sisse).

Cyprienne. Hobused ette! Ma sõidan
välja!

Bastien (võtab kandiku ühes tühjade
kassidega keskmiselt laualt, võib ühes
välja).

Prunelles (Clav.). Kas sa ühes tuleid?

Clavignac. Kuhu?

Prunelles. Klubisse.

Clavignac. Häameelega

Cyprienne Klui ma teid enam nägema
ei peaks - hääd reisi!

Clavignac. Armuline proua!

Cyprienne (par. poolt te ära).

Prunelles. Kas sa seisukorrast aru
saad?

Clavignac. Mitte põrmugi!

Prunelles. Ma ütlesin, ma lähen klu-
bisse, aga ma ei lähe mitte. Tä ütles,
ta tahab väljasõita - aga ta ei sõida
mitte. Adhemar ootab uutisaruval
mingisugust märki. Tema annab
selle, Adhemar tuleb tagasi - ja siin
minu väikene lõks. (Pakema ukse kül-
jes väikest nööpi pöörates.) Tule ühes
minu tuppa!

Clavignac. Võimata uskuda!

Prunelles. Wait! Tä kuulatab! (Melega
kõvasti) Tahad sigarit?

Clavignac (nõusama). Klui väljas ole-
me!

Prunelles (nagu enne). Edasi siis!
(Pööravad tahapeole, nagu tahaksivad
nad par. poolt ära minna; Prunelles surub

aga Clar. pah. ^{42.} poolt oma kabinetti ja
paneel ukse kinni.)

Cyprienne astub oma uksest, ast par. p.
pöörab taha poolt, et näha, kas nad ära
on läinud, ja lähel siis par. p. akna
juurde, mille esriide ta üles tõstab.)

Märk! (tegapidi ettepoole tülles.) Ma
olen kama lõpuotsuse üle järele
mõelnud. - ja ma olen ta leidnud! -
See oli raske, aga ma leidsin ta! -
Ma saadan Adhemari nüüd ära,
see on minu kohus - aga nüpea
kui abielu lahutus kinnitatud,
kutsun ma ta tagasi!

5. stendus.

Cyprienne. Adhemar. Siis Jo-
sepha.

Adhemar (salalikult pah. poolt uksest
sisse astudes enesele). Telegramm on
ära saadetud. (Kõvasti Cypriennele)
Üksi?

Cyprienne (par. poolt). Üksi. Tä on oma
klubis. Tulge ruttu sisse!

Adhemar. O, õnnetütar! (Tä lasel ukse

lahti, mis iseenesest kinni liheb, ja osse-
kohe on elektrikella kõlistamist kuulda,
mis terve tunde vältusel kestab. (Adhe-
mar jääb ehmatanult wait.) Ah!

Cyprienne See kõlistamine!

Adhemar (ehmatanult). Mis see siis on?

Cyprienne See on ju hirmus! Lõpetage see
lärm oneti ära!

Adhemar. Seda tahtsin ma praegu teilt
paluda.

Cyprienne (pab. poole näidates). See on ju
üks! Teie näete ju, et see üks on!

Adhemar. Üks! (Kõlistamine lähed
väljumaks.)

Cyprienne. O! O!

Adhemar (pab. ukse juures, mis lahti ei
lähe, raputades). Alaneetud! Üks ei lähe
lahki!

Cyprienne. Lüks?

Josephal (par. p. tagast sisse astudes,
tagapool seistes). Armuline proua kõlis-
tas?

Cyprienne. Ei, mina mitte! Minu mees!
Üks lõks! See on lõks! Meie oleme kadu-

44,
nud! Põgenege! (Näitab par. p. taga)
Adhemar (naagu seganes). Kõga kuhu
suis? (Puttab näidatud sibi järde.)

Prunelles (astub sellel silmapilgul oma
kõast talle tee peäle ette).

Adhemar (tagurpidi samm sammult
tema sees taganehes kuni toa keskele).
Kõies!

Prunelles (ette poole tules, mööda minnes
pah. p. ukse juures nõopi puudutades,
kuna kõlisenine kõhe wairib).

Adhemar (tema sees).

Josepha (arastab, kõrwale). Armu-
lised prouad ei ole wist küll mitte
wäga lõbus tujul! (ära par. p. taga.)

6. etendus.

Cyprienne (par. pool). Adhemar (kes-
kel). Prunelles (pah. pool).

Cyprienne ja Adhemar (liikumata).

Prunelles (waatleb mõlemaid üks silma-
pilg pilkawa naratusega Adhemarile).

Ma usun, teie tahate wist küll arast
minna? Mitte?

Adhemar (päris seganes). Ja, ma usun

45.
 Ka, et ma tahtsin. Aga, kust wälja?
 Prunelles (pah. p. ust arades). Siit wälja!
 Adhemar (wiiwitades). Jlna muusikata?
 Prunelles. Jlna muusikata!
 Adhemar (jumalaga jättes). Suur tänu!
 (Jookseb pah. p. ära.)
 Prunelles (ust tema taga kiinni pannes).
 Jällenagemiseni, härra von Gratignan!
 Cyprienne (poolkõwasti eneselt). See on
 pööre! Pööre!

7. stendus.

Cyprienne. Prunelles.

Prunelles (Cypr.). Ja nüüd, madame,
 wäägime üksteisega! Kui teil midagi
 selle wastu ei ole. (Ta teeb temale, keske-
 mise sohwa es märki, istuda.)
 Cyprienne (istub kindlalt wäiksest lauast
 par. pool olewa sohwa peäle).
 Prunelles. Teie küsite, wõib olla, eneselt,
 kuidas mina teada sain, et teie oma
 snupoga, minu keelust hoolimata,
 wastu wõtate?
 Cyprienne. Ei! Mina ei küsi mitte.
 Prunelles. Mitte? - Siis ütlen ma seda

46.
teile. -- (Ta tõukab sohva kestmise
lana pahi p. selle ette ja istub) Eila
õhtu olin ma klubis. Adhemar astus
sisse. Ma kuulen tassist naerukahi-
nat ja kahemõttelisi naljasid. Selle nae-
ru põhjus oli väga väikene: pisike-
ne tükkikene villast lõnga, mis tema
kuue külge oli jäänud. Adhemar oli
ta naerdes ära võtnud, kui ta äkki
mind nägi. Ta hammustas huulte
pääle, viskas lõngakese maha ja
hüüdis väga kõvasti, liiga alusaada-
va rõhuga: „Kõhe on näha, et ma
õie juures olen söönud!“ Ma ei lausunud
sõnagi. Aga ma ei kaotanud villast
lõngaotsakest maas põrandaviiide
pääsil silmist. Ma tõstsin ta sel sil-
mapilgul, kui seda keegi tähele ei
pannud, üles ja võtsin ta ribes! (Wõ-
tab taskuraamatut wälja, wõtab lõn-
gaotsa wälja ja hoiab ta walge lehe
külge pääl, et seda nii nähtavaks
teha.) Ja siin ta on! (Cypr. liigutus)
Punane, madame - roosa-chinshilla!

Kõju jõudes lähen ma otsekoheteie
kõrkevikese juurde - (läheb töökorvi-
nese juurde taga pahi p., ja teeb nagu ta
ütleb, võtan selle kera, võrdlen - (näitab
temale mõlemaid asju) ja see võrdlus
on liiga selge, kui ma tema mõju üle
aruste seletustega nõrgendama hakkak-
sin! (wäheaeq. Panel asjad oma kohtadele
tagasi.)

Byrrienne. Edasi!

Prinss. Et nüüd Adhemari ära salata
ei saa, kas teie mulle ei ütleks, palun,
missärast teie Adhemari ilma minu
teadmata vastu võtate? Mis põhjendab
ja vabandab niisugust kohuste unusta-
mist teie poolt? Ma ei ole omegi taesti
mitte niisugune wastik, nii päris halb
abielu mees. Ma olen teie du nii kergeks
ja nii rahulikuks teinud kui vähegi
võimalik! (Ta istub jälle keskmise laua
ette sohvale.) Ühe sõnaga, madame, ilma
et ma ennast kiidaks: mul on õigust
arwata, et ma teid nii õnnelikuks teen,
kui üks naene olla võib. Missärast siis -

Cyprienne. #8.
Ha, ha, ha!

Prunelles. Kuidas? Teie naerate?

Cyprienne. Muud ma ei tahtnudgi
kuulda! See on ju suurepäraline
tõepoolest! - Seda ma ainult ootasin.

Nii õnnelikuks kui üks naene olla
võib! Mis mina sellest tean, mu
härva! Teie ütlate seda! Aga kui
õnnelik üks naene olla võib - kus
on mul selleks mõõdupuu? Kus?

Prunelles. Aga! Ma palun -

Cyprienne. Mu härva, kui teie oma
sõpradele minust ütlete: „Ta on tore
naene!“ - siis võrdlete teie mind teis-
tega. Teie leiute oma mälestuses võrd-
lemise võimalust!

Prunelles. No, ja teie -?

Cyprienne. Ei! - see on kuulmata! -
See muste julguo! - Teie olete seda suure-
päraliselt oma tahtmise järele sisse
seadnud, teie härrakesed; tore - väga
kena on seisukoord, millesse teie meid
olete seadnud! - Väga kena teie
jasko! - Teie olete noored, teie maitsete

49.
elu, teie teete kõiksugu tirkka. - „Lobusta
ennast, mu pag,“ ütleb ema, „sinu isa
soovib seda!“ - „Õpi elu tundma,“ ütleb
isa. „Noorus peab vallatu olema!“ - Ja
noormees hüppab ja kargab, et lase aga
olla! - - Kuid ta siis küllalt karetnud
on, siis tuleb ta, väsinud, roidunud ja
ärakurnatud: „Dah! kuidas oleks, kui
ma müid abielusse astuksin?!“ - Talle
visatakse üks väene, väikene, noor tü-
tarlaps kaenlasse, kes Koguni kartlik,
Koguni itmsüüta on, ja millestgi midagi
ei tea, keda ema ikka oma tiibade all
on hoidnud, kes midagi muud lust ei
tea, kui ainult seda, mis talle näida-
takse, midagi loodusest, kui ainult seda,
mis tema eest mitte salajas ei hoita, ja
midagi armastusest, kui seda, mis ta ise
ära arvab, ja mees ütleb temale, kuna
ta teda kaunis-ükskuiselt oma väsi-
nud käte wahel wõtab: „Küll te olete
õnnelik, et teie naisuguse mehe leidsite,
nagu mina olen! Paremini kui mina,
ei armasta teid keegi!“ - Ja see rüna-

50.
lake usub seda! see kalle on selle-
ga rahul! - Aga naesterahwas, kosi-
ne naesterahwas, nagu mina olen, üt-
leb inesele. Ah mis rumalus! - Pare-
mat on olemas! - Mitte niusuguse trih-
juse pärast ei olda waimustatud, ei
minna põlema kuni hulluseni! - Kuni
kwiiteoni! - Mitte niusuguste leigete
röömude pärast ei roninud Romeo
palkoni päiale, ilma jalawidmist
kartmata. Mitte niusuguste pärast
ei heitnud emast Leander mere-
woogudesse, ilma surmast hoolima-
ta, see ei oleks waewa wäärt olnud. -
Midagi muud on olemas, midagi kõr-
gemat! Ja see naesterahwas, mu
härva, otsib ja muhib ja muhib - ja
hoolsa otsimise järel wõib ta teile
julgelt wastu hända. Ah mis! Teie
olete mind mõnitanud, teie olete mi-
nult mu õime ära petnud!

Prinlles. Oho! oho!

Bypprienne. Petnud! Petnud! (Tõuseb üles
ja jääb sohwa juurde seisma) Aga see

pidi ju nii tulema! Ja see on igal
pool nii! - Mis on siis teile abiellu? -
Hümanne joam! Meile selle vastu on ta
esimene! - Mees lõpetab oma lõbustamise,
siis kui naene pääle hakkab! - Jumal,
missugused plaanid mul pensionis olivad!
- Abiellu, mis kõik töeks pidi tegema,
mis kirged suurepäralist ette kujutada
võivad! - mees, kes kangelaane ja armus
kene korraga on! - Ma kujutasin
teid enesele ette: (tema pääle näidates)
Koguni teist moodi! - vaheldi rahulik
ja jomakas, alandlik ja kuu, kord
alandlikult mu jalgade sees maas, kord
kui tüger mu kallal! -

Punnellis (on aegamööda üles tõusnud,
kõkkub häkitselt tagasi ja istub siis
aeglaselt pah. poole sohvale).

Eyprienne ja tormise kaisutamisega
minu värisevaid liikmeid kokku pigis-
tades! Lühidalt, kõiknugu suuri asju.
Ja selle asemel sa armas Jumal!
Ükka ühetaoline seinakella tiksumine
tik-tak, ühetaoline koduse keedupaja

podisemine, mis kasase tule pääle
aurab ja mille päält ma igawalt
ja halgutades waktu ara wotan!
Ja ialgi pipart, ialgi soola! Mida-
gi, mis ülendab, elustab ja maitsevaks
teeb! Ma pööran teie südame poole,
teie elutundmise poole ja hüüan:

"Mina olen noor ja kerge werega.
Mul on imeline põnew jänu rõõmu
järele! Jumala pärast, mu härra,
ma warrutan teid, andke mulle
trüfflid, magusad puuwilja ja wa-
hweini-jõu ja teie wastate mulle:
"Ei, madame, ei; aga tangupüüru,
kui te soovite hapukapsaid, kartu-
lisuppi!" — Ma tänan!

Punnelles. Ma ei tea aga tõesti mitte
mis teie nõuata. Ma ei wõi ju ometi
mitte, kõditawa wahelduse pärast en-
nast Hispania rõõwli rüüdesse pan-
na ja läbi akna teie juurde ronida!
Cyprienne. Muudugi! Need on asjad,
mis ainult armukesele meelikaako-
tehtakse — ja teie olete sellesarnast

sagedasti teinud.

Prunelles. Mina?

Cyprienne. Poendus: See riidekapp, mil-
lesse härra Bafowidin teid ühel päeval
luku taha pani ja mille sisse teie pea-
aegu oleksite võla lämmastanud.

Prunelles. Teie teate —

Cyprienne. Siis see ilus madame Brig-
noir, kelle juurde teie õmbleja rüütes
pugesite —

Prunelles. Sellest on juba nii kaua
aega mööda!

Cyprienne. See oli õmeti kirg! — Roman.
See on midagi!

Prunelles (lihtsalt). Sa armas Jumal!

Cyprienne. Aga mina, mu härra, mi-
na selle vastu! — Kus on minu taou-
kus on minu teie kes tüdrukupõlves nii-
sugused mälestused, mis teie omade
sarnased on?

Prunelles. Selle eest ma tänaksin ka
väga!

Cyprienne. Kõike seda tundsin ma
ainult kuulmise järel!

57.
Pruinelles. Jumalale tänu
Cypriemee. Meie seltskonna wale ja
ühikülgsete arwamiste tõttu.

Pruinelles (käuseb üles ja istub keskmise
se sohwa peäle). Mis teie siis niid
tahate, et see wäene seltskond tegema
peaks?

Cypriemee. Mis mina tahan? Mina
tahan, et noort tütarlast, selle ase-
mel, et teda rangis hoida, niisama
elu maitsta lastakse, nagu noori
mehi! Just niisama!

Pruinelles. Kust olete teie, pagana
pihta, need ilusad waated saanud?

Cypriemee. Minu elu waatlemistest,
minu raamatutest! Lugege selle
härra viimast raamatut - (pöörab
oma ukse poole par. kätt ette.)

Pruinelles. Täewa õnnistus olgu te-
maga! - Ja teie usute, et ihtegi
noortmeest leiduks, kes hull kullalt
on, naesterahvast niisugustel tin-
gimistel naeseks wõtma?

Cypriemee. Leidub omegi hull tüdruk

Kuid küllalt, kes teid niisamasugustel tingi-
mistel võtavad.

Pruelles. Aga tubat ja tuline, madame,
meeste ja naesterahva vahel on ometi
terve kuristik!

Cyprienne. Ja! - Abielu!

Pruelles (äritatult). Teil on võigus!

Cyprienne. Muidugi on mul võigus! -

Aga meie ei saa keineteisest ometi ialgi
arv. Küllalt nüüd sellest ühiselulisest
mõttetarkusest! Tulene aja juurde!

(Ta tuleb tagasi ja istub keskmise laua
ette sohvale)

Pruelles (par. sohvaurgas). Hää küll
suis! Te asi on - Adhémars! *stuh pool*

Cyprienne. Usna õige, Adhémars!

Pruelles. Mis nõu teil temaga on?

Cyprienne. Ma tahtsin temalt just
iga lootuse võtta, kui teie oma mait-
seta etenduse teime panite.

Pruelles. Ma kahetsen seda!

Cyprienne. Teie ei oleks ju abielu mees,
kui teie lollusi ei teeks!

Pruelles. Teie tahtsite siis -

56.
Cyprienne. Ma tahan awalik olla
Prunelles. Ma palun seda!

Cyprienne. Kui ma mitte wooruslik
naesterahwas ei oleks, siis oleks selle
järele, mis teie tegite, otsus teie kohta
tehtud!

Prunelles. So?!

Cyprienne. Aga ma olen wooruslik
naesterahwas — õnnetul kombel! — Mulle
on noorest east hulks walemõtteid, eel-
arwamisi sissekasvatatud, milledest
ma emmast veel lahti ei ole mõist-
nud ütelda! Ja minu tübjuste seas
on mul see nõrkus trüiduse wande-
le, mida ma teile kohtuniku härra
ees andsin, kaitwat kõhendust anda.
Minu mõistus ütleb mulle küll, et
minu teadmatusst kuwijasti on tar-
witatud, et minult lubamist wälja
meelitada, mille tähtsusest ma aru
ei saanud. — Õnneti mõistmata ehk
mitte, wanne on antud — ja ma pean
teda!

Prunelles. Teie olete liiga armuline!

57
Cyprienne. Ma ütlen teile aga ette
ära, ja sellesama otsekohesusega:
Lähel abiellu kokutamise seadus läbi,
suis saate küll aru et ma nii rumal
ei ole, just, mida seaduseandjad awa-
wad, karwitamata jätta. - Teie teate
suis nüüd, mis teil oodata on!

Pruelles (ületoustus). Nii suis madame,
nii kauaks midagi Adhemorist?

Cyprienne (nüssama). Nii kauaks, ja,
nii härra!

Pruelles. Ehk ma loikan tal kõrwad
pääst ära.

Cyprienne. Seda üfeldakse!

Pruelles. Seda tehtakse!

Cyprienne (pöörab par. p.). Kas meie selle
kõsimusega lõpule oleme jõudnud, mu
härra?

Pruelles. Põhjaliselt!

Cyprienne. Suis ei ole teil midagi selle
vastu, kui ma teid jumalaga jätan.

Pruelles. Nagu soovite!

Cyprienne. Ma soovin seda väga!

Pruelles. Madame!

58.
Cyprienne (paris. koalt). Mu härra (kõrvalt)
oma tuppä ette par. p.)

Prunelles. Meie peame üksiteisel kaal-
muidma! (Läheb oma tuppä)
(Cyprienne taas on valjut kõlistamist kuul-
da.)

8. etendus.

Adhëmar. Tii Josepha.

(Sel silmapilgul kui Prunelles tahapoole
läheb, avab Adhëmar tasa pahempoolse
ukse ja pistab päa ettevaatlikult sisse,
Prunellest pilkudega saates. Kui Prunelles
oma tuppä on läinud, ja uke enese taga
kõvasti kinni on visanud, astub ta ko-
guni tasa sisse, ilma ust lahti lastmata,
kartuses, kõlistamine võiko jälle pääle ha-
kata. Sel silmapilgul tuleb Josepha tagast
par. poolt, et oma perenaese juurde minna
kes kõlistas.).

Adhëmar (poolvaljult hüüdes). Josepha.

Josepha. Tii siin?

Adhëmar. Wait!

Josepha (ehmatanult). Aga kelle! Üks

Adhëmar. Ei, ta kõliseb ainult, kui ta

59.
Kimmil on! Ma hoian lakti - Kus su
perenaene on?

Josepha. Oma toas.

Adhemar. Slutsu ta sija!

Josepha. Aga -

Adhemar. Ruttu ometi! Mul on rutt!

Josepha. Ma lendan! (ära Cypr. tuppas,
ette par. poole)

Adhemar (üksi palju ettevaatuse abinõu
sid tarvitades, et üks-kimmil läheko). Ah!

Ta võtad elektri omale abiks, solakaval
abielumees! Noh, olgu, mina mängin
ka seda mänguriista: Minu abi on tele-
grahh! Mina tellisin sõbra Dumoulini
käest, Kihlvedu põhjuseks-üteldes, omale
niiuguse telegrammi, mille sisusma talle
ise ette kirjutasin! Põrgu nali! (Ta teeb
liigutuse, üks lähel käest lakti; ta saab
ta veel sigel ajal kimmil D! Oli aga
aeg! (jälle algades) Põrgu nali!
Dumoulin vastas mulle! Siin on tema
telegramm! See on otsustav! Küid
si loo ta enam enamast oma põhjus-
mõtete taha peita! Ta on minu, oh

60.
seda õnne! (Sesama mäng) (Kartuses)
Paewas! (Laab ta kätte) On see aga see
sukord!

9. stendus.

Cyprienne. Adhemar.

Cyprienne (omast koost, aga ilma üle on
koalase astumata, kartuses, et mees tulla
wõiks). Tõie siin?

Adhemar (sesama mäng pah. p. kartuses
urpe pärast). Mina!

Cyprienne. Juba jälle!

Adhemar. Hädaline asi!

Cyprienne. Aga kell?

Adhemar (oma jala pääle näidates, mida
ta wastu ust toetab). Ma hoian ju
jala wahel

Cyprienne (mehe toa poole taha näidates).

Minu mees on weel kodus! Tulge pärast
tagasi!

Adhemar. O - mina ootan teid!

Cyprienne (tagasi pöörades). Tõie ootate
mind?

Adhemar. Mis teie ütlesite? Kui lahutuse
seadus kinnitatud, siis ei ole eksis ammu

enam olemas!

Cyprienne. Ja! See on minu arvamine.

Adhemar. Noh, asi on nii kaugel!

Abielu. Lahutuse seadus on kinnitatud!

Cyprienne. Lahutuse seadus?

Adhemar. Kinnitatud!

Cyprienne (temale vastus. Tõesti?)

Adhemar. Vaadake ise! (Ulatab temale telegrammi ja et rohkem ettepoole tulla saaks, hoiab ta ust oma kepiiga, kuna ta ennast nagu vehklemise juures hoiab.)

Cyprienne (hinnatades). Uks!

Adhemar. Ma hoiari kepi vahel. Lugege!

Cyprienne (lugedes). Lahutus otsustatud!

Juuremanus! — Dumoulin! — Siis vaba!

(Kunellese kõvat kõnelmist oma toas on kuulda.)

Cyprienne. Pögenege! (Viskab telegrammi keskmise laua päale ja ruttab ette par. poole.)

Adhemar. Ja teie tulete järel?

Cyprienne. Juba?

Adhemar. Otseskohe!

Cyprienne Aga⁰²¹!

Adhemar. Nüüd, kus lahutus ometi ot-
sustatud on!

Cyprienne Aga ometi! Nüü ruttu!

Adhemar. Cyprienne, teie sõna!

Cyprienne Noh siis - olgu! Klärustame
koik sidemed inese taga puruks! (Astub
ruttu oma tuppa ette par. poole)

Adhemar. Wõidetud! (Stuna tapab. p.
ära ruttab, langeb uks kinni ja kõiis-
tamine algab.)

10. etendus

Prunelles ja Clavignac (Pr. toast).

Siis Bastien ja Joseph.

Prunelles (rutuga oma ust avades ja näite-
lavale tormates). Kläbematus! Tä oli
jälle siin!

Clavignac (Kohkunult). Juba jälle see
kõlistamine!

Prunelles (ruttab pah. p. elektrimpu-
juurde, kõlistamist takistada). Tema
swinakell!

Clavignac (pah. p.). Henri!

Prunelles. Tema elu! - Tema elu tahan

ma saada! (Tõstus keskmise laua juurde
sohvale, et kirjutadas

Clavignac. Waigista emast!

Purnelles. Ketur! Üks meist on siin
itmas iluvarune! Ja see üks (Clav. p.
nõidates) Oled sina! (Kõlistab.)

Clavignac. Luba!

Bastien ja Joseph par. p. tagast, keski-
misest lauaist par. pool).

Purnelles (itma et ta tema kõnet kuul-
nud oleks). Oled sina! — Kus on tint?

Wihha teeb mind pimedaks, tint! Kus
on tint? (Kluna ta kindipotti püüab
sulgepääd kasta, jääb talle sulgesta teles-
grammi ja ta tõstab selle oma silmade
ette ühes sulgega) Telegramm! (Loeb.)

Dumoulin - Edheinlarile! (Loeb tasa
dasi ja siis pilkawa naerukoisikega)

Hahaha! Walleik! See on kawalus,
et — (üleskarates, hirmuhüüdega) Täl-
was!

Clavignac ja mõl. teenijad. Mis?

Purnelles (Josephale, hirmunult). Kus
on minu abikaas?

64.
Josephha. Strimuline proua paneb en-
nast riidesse, et wälja sõita!

Prunelles (Kergemalt hingates). Jumalale tänu! Weel on aeg! Tä oli juba nii kangel! (Josephale) Wälja! (Josephha ruttab wälja; Bastien niusamas) Lina! (Bastienile) mitte paigast!

Bastien (jääb seisma.)

Clavignac (pääd wangutades). Tä on hulluko läinud!

Prunelles (ärkki nut mõtet saades, omale otsa pääle liues, algatud kirja katki rebides ja teist alates). Weib olla, läheb see nii! (Bastienile) Wüige see otsukohe härra Adhemarile! „Minu armas õunpoeg, olge õmeti nii lahke ja tulge silmapilguks minu juurde; mul on teile sõbralikka ettepanekuid teha.“

Clavignac (teeda waadeldes). Ma usun, külm wesi oleks temale kõige parem!

Prunelles (Bastienile). Wüige see kohe Adhemari juurde ja ütelge mulle kar-

wapõält, mis ta teile wastab. Nüüd
naine! (Anna Bastienile praegu
kirjutatud kirja.)

Bastien kirjaga par. p. taga ära.

Pruelles (Clav. telegrammi silmade ette
hoides). Ja nüüd loe!

Clavignac (lugedes). Lahutus on kin-
nitatud! Seda pean ma oma advoka-
dile ütlemä!

Pruelles. Tervele hirmale! -

Clavignac (ärastimmes). Tervele hirmale!

- Ole julge! (ära par. p. taga)

Pruelles (üksi). Ja nüüd ärstime wäi-

kest naest! (Põneb paberossi põlemä)

Kawalus Kawaluse wastu!

(Besriie)

Teine waatus.

Teesama sissesade, mis esimeses
waatuses, muudetud asjade seisukohad.

1. stendus.

Josepha (pah. p. es. istudes). Bastien
(par. p. tagast sisse astudes).

Josepha (Bastienile, kes kändiku pääl
ajalehti toob). Noh, kas te ometi
kord tulete?

Bastien Ja, mu ingel!

Josepha. Kas wanker walmis?

Bastien. Missugune wanker?

Josepha (üles tõustes ja mõne samm =
muga ette par. poole). Armulise proua
wanker, mida ta ootab.

Bastien. Ma tulen praegu wäljast
käigult; ma ei tea; ma küsin kut-
sari käest - nü pea kui ma härraga
kokku olen saanud.

Josepha. Hoja ruttu, ruttu! (Ta as-
tub ette par. p. Cypri. tuppas)

Bastien. Läält ta tuleb!

2. ^{67.} stendus.

Bastien. Prunelles (oma toast).

Siis Josepha.

Bastien. Siin on ajalehed, armuline härra.

Prunelles. Juba? (wõtab nad ja paneb suure laia pääle)

Bastien (sohvataga). Kong oli hiljaks jäänud ja -

Prunelles. Hää küll! - Kas teie härra Adhemari juures käisite?

Bastien. Ma tulin praegu temajuurest.

Prunelles. Kas teie teda kodust leidsite?

Bastien. Ja, armuline härra! Waevalt olin ma kolinatanud, siis tegi ta mulle kohurkse lahti ja hüüdis suure rõõmuga: „Wiimaks ometi!“ - Siiski pean ma ütlemas: kui ta mind lähemalt wadandud oli, tegi ta niisuguse rumala näo -

Prunelles. Teie andsite minu kirja ära?

Bastien. Ja ta lugest ta läbi - ja, armuline härra, kaks korda!

Prunelles. Ja kas ta teile wastust andis?

Bastien. Ei, armuline härra. Täit-
les mulle ainult, ikka veel waga pa-
hane: ütelge oma härrale, et ma
kindlasti tulen, päris kindlasti, kas
kumlete?

Prunelles. Hää! Tõie wõite minna!
(Bastien pöörab tahapoole.)

Joseph (par. p. eest tagasi tules).
(Bastienile). Armuline proua lähel
juba kannatamataks, kuidas on
wanõuiga?

Bastien. Ma lendan!

Prunelles (rahulikult). On ülearu!

Bastien jääb).

Prunelles (Josephale). Ütelge prouale,
et wänner walmis ei ole!

Joseph. Ei ole?

Prunelles. Ma andsin kutsarile käsu
hobused eest ära wõtta.

Joseph (kohmetult). Ah! - Armuli-
ne härra andis käsu?

Prunelles. Hobused on haiged!

Joseph (nagu enne). So! Hobused on

Prunelles (Josephale). Ja! (Bastienile)

Mille pääle teie weel⁶⁹ oodate?

Bastien (ära par. p.).

Josephat meses. Koh, ma tänan! Siin
saab aga ilus olema!

Prunelles. Mis te ütlete?

Josephat. Midagi, armuline härra!
Ma arvasin ainult: waesed hobused!

(Kõrwale.) Mina si taha selle juures
olla. (ära par. p. ette.)

3. etendus.

Prunelles. Siis Cyprienne.

Prunelles (üksik, istub suure lana juurde
par. p.). Paris õige! - Tä ootas teda!

- Tä sel walitelegrammil oli ainult
otstarbe, teda otsusele sundida! - Ah!

Kelm, kui mu õnnetus mitte nii täielik
ei ole, nagu ma seda kardan, missugust

rõõmu keeko see mulle, sind wõrku mee-
litada! Mul saab küll raskeks minema,

sega kommitimängu läbi wiia! Aga
ma wõidan selle läbi Cyprienni tagasi-
ja see on pääasi!

Cyprienne (oma toas). Ah, härra on,
sis - ?

70.
Josepha (niisama). Ja, armuline
proua!

Ruinelles. Võitlus algab! (võtab suure
lana päält ajalehe)

Cyprienne (nagu enne). Härra on jul-
genud?

Josepha (nagu enne). Ja, armuline
proua!

Cyprienne (walju pilkawa naeruga lä-
hemale tullele). Noh! See on ju naeru-
väärt!

Ruinelles (teeb nagu laeksta). Esimene
pauk!

Cyprienne (ühe hüppega par. p. ust oma
toast astudes ja selle juures ust lahti
jättes). Ah! Lää! Te olete ju, mu härra!

Ruinelles (pöörab enmast algamööda nüm-
ber).

Cyprienne. Teie olete siis see, kes Kutsaril
ära keelas hobuseid ette panna?

Ruinelles (nagu enne, oma ajalehte kok-
ku pannes). Mina olen see, kes Kutsa-
ril ära keelas, hobuseid ette panna.

Cyprienne. Selle ettekäände all, et ho-

bused haiged olla!

Prunelles (nagu enne). Üsna õige!
Selle ettekaände all, et hobused haiged
olla.

Cyprienne (kõvasti rõhutades). See on
liig!

Prunelles (nagu enne). Andke andeks,
armas sõber! Lubage enne! (Läheb
rahulikult inestavast Cypri mööda,
et es-par. p. ust kinni panna, mida C.
lahti jättis, tuleb siis jälle tagasi ja
näitab, ikka naeratades, sohva peäle,
väikesest lauast par. pool.) Cyprienne
kimbatuses, viivitab istuda. Tema nõuab
seda viisakalt.) Palun väga! (Cypri
istub mehanikult, temale inestavalt
otsa vaadates.) So! (Istub pah. poole
keskmise sohva peäle.) Nii peame
müüdist ajast peäle üksteisega rää-
kima, kui hääd sõbrad! (Ta võtab
tema käed, mida see temast mitte aru-
saades jätab.) Käsi Käsi - selle
väikese paberi tõttu! (Ta võtab tele-
grammi välja ja hoiab üleval.)

72.
Cyprienne (ootamata). Ah!

Prunelles (lõbusalt). Tües saate smeti
aru!

Cyprienne. Lahutamine?

Prunelles. Palavalt igatsitud lahu-
tamine!

Cyprienne. Aga emmist ütlesite tüie-

Prunelles. Emmist, armas laps, ei juu-
genud ma veel seda uskuda! Aga
nüüd, kuo ta otsustatud on -

Cyprienne. Nüüd oleksite te nõumo?

Prunelles (taetab emmost poh. sohva-
nurka). Minu kindel otsus!

Cyprienne (rõõmsalt). Ja meie lase-
me endid lahutada?

Prunelles. Millal aga tahate!

Cyprienne (järe hüpega tema juurde pari
sohvanurka istudes ja mõlemate käte
ga tema pead kinni võttes ja naagus
hull suudeldes). Ah! Ah! Kui ilus
sinust! Ei, kui kena! Ja kuidas

ma sind selle eest armastan! (järe
jättes). See on aga smeti kõsi? See
on smeti õige ja kindel? Mitte wale

73.
rõõm, mis sa mulle teed? Meie laste
indid lahutada, see on kindlasti maha
tehtud, eks ole?

Prunelles. Wana naene, kes tagasi
astub!

Cyprienne. O! Minu armas, minu ai-
nukene! (Kergemalt hingates.) Missu-
guine õnn! (Küsites.) Aga kuidas? -

Prunelles. Mis wõrmisse puutub, armas
laps, siis on mielsuure wäljawalik!
Selle üle räägime pärast; praegusel
silmapilgul oleme ainult rõõmsad!
Rõõmsad selle lahkumise üle,
mis nüü ohusasti on mäeldud.

Cyprienne. Nii südamekult!

Prunelles. Nii õrnalt pakutud!

Cyprienne. Ja! See on tõsi! Ma ei ole
kunagi sind nii armastanud! Wan-
gikojaüks on lahti - nüüd võib jälle
hingata!

Prunelles. Südamenaesuke! Ja asi
on nii lihtne! (Mõlemad tõusevad
üles.) Kui üksteisele enam ei meeldita,
siis mindakse sõpruses lahku, selle

74.
asemel et kui Kass ja Koer elavad
rüülda ja teineteisile kõiksuguseid
metit ja wingerpussi mängida
Cyprienne (naerdes). Ja, see on tõsi!
Jassand Jumal! Kuidas sa mulle
wingerpussi mängisid!

Prunelles Ja sina kommetit! Nüüd woi-
me meie ju selle üle naerda, ko ole?
Nüüd ei uhkusta meie sellega enam!
nüüd naerame selle üle!

Cyprienne (lõbusalt). Ja muidugi!
Nüüd naeran ma selle üle! - Küll
sina agamini järel luurasid, - sa
piinaja, sina! (Näpistab teda lõuast.)

Prunelles (naerdes). Kaugeltgi weel
mitte küllalt!

Cyprienne (naerdes). Noh, ma tänan!
Ja see elektrikell?

Prunelles. Ah! See! See ei olnud hal-
wasti wälja mõeldud, mis? Minu
wäine telegraaf!

Cyprienne (nagu enne). Aga kõige-
näjakam selle juures on, et ma
sind õõsiti kolistama kuulsin.

75.
Prunelles (ragu enne). Kas tõesti?

Cyprienne (ragu enne). Ja muidugi!

Ma ütlesin mesele: „Mis ta ometi
kaimhoones peaks otsima?“

Prunelles (ragu enne). Ma toimetasin
ometi nii tasa!

Cyprienne. Ah! Mul on häa kuulmine!

Ja ma kannatasin sellepärast luumu-
painaja all!

Prunelles (ragu enne). So?

Cyprienne. Ma nägin möökadest ja
kibotist und! Ma kuulsin sind ko-
guni juba nuga teritavat!

Prunelles (narides). Hahaha!

Cyprienne (heledalt narides). Kui ru-
mal ometi olla võib!

Prunelles. Aga ka mind ei lasknud
üks asi magada.

Cyprienne. Mis siis?

Prunelles. Skuidas, pagana pihtra, sai
Adhemar ikka teada, kuna mina
välja olin läinud?

Cyprienne (narides). Sa suur laps!

(Peatama jäädes.) Sa ei saa aga mitte

Kuujaks?

76.

Prunelles. Eisi!

Cyprienne. Paris tõesti mitte!

Prunelles. Aga ei! Mul ei ole muud
ju mingit sigust enam!

Cyprienne. Noh siis! Meil oli üks märk
kõrku räägitud.

Prunelles. Aga missugune? Ja kuhu
ta üles seati?

Cyprienne. Siia!

Prunelles. Siia?

Cyprienne (naeldes ja temast mööda
minnes, poh. p. akna juurde). Ja, otsi
aga!

Prunelles. Akna küljes?

Cyprienne. Muidugi!

Prunelles. Suur paberitükk - mille pääle
sa sõega kirjutasid?

Cyprienne (kõvasti). Hoidku! See
oleks mulle liig tüütar olnud.

Prunelles. Siis üks küinal? - Ülesse!
Alla! (Teeb liigutuse üles ja alla.)

Cyprienne (naagu emme). Ta ei saa
seda kätte. Ma näitan sulle - see

on aknaesriie!

Prunelles. Aknaesriie?

Cyprienne! aknaesriiet maha lastes.

Nii, näed sa - see tähendab: ta on kodus! (Tõmbab esriide pooleni üleses)

Ta lähel ära! (Ta lasub lahti ja esriie tõuseb päris üles.) Ta on ära!

Prunelles (lõbusalt). Väga kena! -

Atga kardetaw! juhtumise kombel üks teenija -

Cyprienne (kavalalt, temast mööda par. poole). Sellepärast si tohtinud sellesse ka keegi muu puutuda, kui mina ja Josepha.

Prunelles. Josepha teadis siis sellest?

Cyprienne (naiv). Muidugi!

Prunelles. Ja ta ei andnud midagi üles?

See häi laps? Atga ma mõtlesin seda juba! Ja see ilus Adhémar - ma ütlen meelga ilus Adhémar - et sulle rõõmu teha, sest oma wahel öeldud; see on ainuke suure orrustus, mis ma enesele tema kohta luban, - kas ta siis nii väga meeldis on, see Adhémar?

Cyprienne juunal! ^{78.} Ja on ilus inime
Prunelles. Kii kuidas on! Aga tema
iseloom - hii!

Cyprienne. See oli just see hää külg,
mehekena! Sest kui tal iseloomu oleks
olnud -

Prunelles. Sul on õigus!

Cyprienne. Ja süü - süü väikeses lin-
nas - süü ei tohi liiga palju nõuda.

Prunelles. Lühidalt, sa armastad teda
hullupööra?

Cyprienne (naeldes). Hullupööra? Seda
just mitte! - Sa ei tohi ka liialdada.

Prunelles. Aga ütlemulle nüüd ometi -
kuna meil nüüd ju mitte midagi
teinutise ei salata si ole - eks ole?

Cyprienne. Ei. Mis jaoks ka?

Prunelles. Just vastuoksa! Just ka-
hutamise pärast peame meil igas
asjas selgusele jõudma!

Cyprienne Muidugi!

Prunelles (istub keskmisele sohvale).

Noh - kui sa mulle täna ütlesid.
Mina auustan truuduse warmet!

Ma ei ole ialgi oma¹⁹ kohuseid unusta-
nud! - Kuidas? See oli ometi ainult
väike nali sinu poolt? Mis?

Cyprienne (istub sohva peäle, mis väi-
kusest lauast par. poolt). Aga ei! Kibe
tõsi!

Prunelles (truu südamlise häälega).

Kallikene, meie ütleme ju nüüd üks tei-
selt kõik ära; - see on meie vahel nii
mahatehtud. - Sa ei taha mind ometi
mitte uskuma panna, et sa kõige väik-
semat nõelapistet meie abielulepingu
sisse ei ole teinud?

Cyprienne. Ka mitte kõige-kõige väik-
semat!

Prunelles. Oh sa väike tuulepäike,
kummista aga üles!

Cyprienne. Aga ialgi-ialgi! Ma
tõendan sulle!

Prunelles. Ka mitte isna, isna pisi-
kest pistekest? Mitte kõige väiksemat?

Cyprienne (oma väikese sorme otsa
nõidates). Mitte nii palju! Minu
sona selle peäle!

80.
Prunelles. Kolme kuu jooksul, kuna
see asi nüüd wältab!

Cyprienne (kergelt). Neli kuud, mehekene,
neli -

Prunelles. Neli? - Ma arwasin kolm -
Cyprienne. Neli! Kui ma sulle ütlen!

Prunelles. Sa pead seda ju teadma! 4 kuu
jooksul olete ainult lillesid üheskoos
noppinud?

Cyprienne. Jumal, armas mehekene,
kui sa teaksid, kuidas emast hoid-
ma pead!

Prunelles. O, sul ei ole tarwis emast
wabandada!

Cyprienne. Terve ilm ühtepuhku kae-
la pääl! Kunagi üksi!

Prunelles. Ja sa ei ole ka kunagi
tema juures käinud?

Cyprienne. Folgi! Minu amsõna
sulle pääle! Praegu tahtsin ma tema
juurde minna - esimest korda - tele-
grammi järele - aga seda, sa tead
ju, seda ütlesin ma sulle kohe.

Prunelles. Muidugi! Lõna peab pida.

ma! Muidugi! Aga wäljaspool kodu
saite ometi sagedasti kokku?

Cyprienne. O ja! Kus just juhtus! Jalus-
tamisel, kontserdis, muuseumis!

Prunelles. Ja kõigis nendes kohtades aja-
site teineteisega ainult juttu?

Cyprienne. Ornalt! Muidugi!

Prunelles. Ja mitte midagi tõsist? Mitte
musukestji?

Cyprienne (ruttu). Musukest -

Prunelles. Iis ometi!

Cyprienne. Aga see ei ole ju midagi tõ-
sist. Ja sina räägid ainult tõsistest
asjadest.

Prunelles (tagasihoidud ärevusega).

Noh, ma arvan -

Cyprienne. Aga mis huvitavad sind
niiid kõik need lood?

Prunelles. Ah, ainult nalja pärast!

Ma röömustan nende üle!

Cyprienne. Hää siis küll - täieliku
nimetirja jaoks: nelja kuust - pidu
pääl praefekti juures, kasuka selga-
aitamisel - surus ta mul ornalt kätt.

82.
Prunelles. Nummerekko -

Cyprienne. Sel suvel - aga kōesti -
see ei tee sind pahaseks?

Prunelles. La näed ju, kui rõõmus ma
olen!

Cyprienne. Teiseks, sel suvel kahe ukse
vahel suudles ta mind kaela pääle -

Prunelles. Nummerekko -

Cyprienne. Kolmas ja viimane - kaheks
ta päeva eest, Käevare pääle. Kuld-
kalade juurde alla kumardades suud-
les ta mind Käevare pääle.

Prunelles. Noh, ja edasi?

Cyprienne. Edasi? - „Edasit ei olegi
olmas. See on kõik!”

Prunelles. Cyprienne!

Cyprienne. Aga ma rõiksin seda
sulle ju nüüd ütelda - nüüd!

Prunelles. Näha tahaksin ma aga
rõga häämeelega -

Cyprienne. Noh, mis siis?

Prunelles (paneel kõie väikesel laual
pääle). Tee kirju!

Cyprienne. Tema kirju? Pahad sa? -

Nad on siin!

Prunelles. Siin? - Ma olen ometi kõik
läbi otsinud!

Cyprienne (naerab).

Prunelles. Sa naerad?

Cyprienne (naerdes). See on aga nalja-
kas! Sul on omal käsi nende pääl!

Prunelles (käsi laua pääl). Siin sees?
Salalaeakas vist?

Cyprienne Pane tähele! Üks-kaks-
kolm! (Lurub nupu pääle, salalaeakas
kargab lahti. Mõlemad hüüavad ühes.)

Prunelles. Tore! - Ei, kui tark sa oled!
Ja kirjad?

Cyprienne (väikest kastikest välja võttes
ja lahti tehes). Kõik kumpäevade järe-
le korraldatud!

Prunelles (väga ihaldavalt). Näita ometi
kõige rõõmast!

Cyprienne (kirja välja võttes). Siin-
näed sa - ka kirjutasin pliiatsiga
pääle: 16. november 1880.

Prunelles (ruttu kirja haavates). Eila-
Päris õigus! (Loeb). Minu kallim hing,

Täna on 122 päeva^{07.} sellest, kui ma
teile oma armastust avaldasin, ja
ma ei ole veel kaugemale jõudnud,
kui esimesel tunnil. — (Timestuse
liigutus.) „O, Cyprienne! — Halastage
minu piina peale —“!

Cyprienne. Sa vaene inimene!

Prunelles (mõni samm pah. poole, ot-
sassist pühkides, enesele). Jumalale
tänu! — Mul hakkas õieti see!

Cyprienne. Sa näed nüüd, et ma sind
ei ole petnud!

Prunelles. Ei! — Ja, kas sa tead, la-
hutamise peale vaatamata — nü
on mul õieti armsam! (Väikese
lõuna juures Kastikese juures seistes,
Aga mis asjakesed need siis siin on?)

Cyprienne. Mälestused.

Prunelles. Lilled, paelad — üks tuletikk?
(võtab selle väljas)

Cyprienne. Ah! See-see on ühe surma-
hirmu mälestuseks, mis sa kahe nä-
dala eest meile tegid.

Prunelles. Kuidas see siis oli?

85.
Cyprienne. Ühel õhtul tulid sa äkki
koju! Mina istusin siin, näed sa,
põis ilmsüütalt Adhémariiga. Ma
kui olen, kuidas sa ust avad ja jõuan
parajasti veel lampi ära kustutada.
Meie jõime pimedasse ja ei nähtud
gi hirmu pärast! Lina astud sisse,
soimad teenijate üle ja jõuad ümber ko-
lades kamina juurde. Lõualt leiad sa
tikutoosi - tõmbad ühe ülesse - Krak-
-hakkab põlema ja kustub ära! -

Teine - Krak - hakkab põlema ja kustub
ära! - Kolmas - ei hakkagi põlema!
- Ei ole ühtegi enam olemas! - Sa
lähed wankudes ära. - Adhémari paneb
punuma. Mina otsisin aga selle
tiku üles ja hoidsin ta tänuks tiku
wabrini vastu alles!

Prunelles (lõbusalt). Kuid mul sellest
ainu oleko olnud! (Jälle kastikeses
soides.) Wünamarja leht?

Cyprienne. Ah! - see on juba kerulisem!
See on wünamarjaleht, mis ma ühel
päeval oma juurkestes leidsin.

Prunelles (rahutult) 86. So?

Cyprienne. Aga see on pikk lugua jutustada

Prunelles. Aga ei!

Cyprienne. See on terve jutt!

Prunelles. Ei tee midagi, jutusta aga!
Ma palun sind! (Istub sohva peäle suure laua ette)

Cyprienne (istub tema põlve peäle)
Kas sul meeles on, kuidas meie mineva sügise viinamarja korjamise ajaks oma viinamäele de la Glissonnière läksime?

Prunelles. Ja!

Cyprienne. Et Adhémar seekord para-
jasti saäl lähedal puurainmist üle-
vaatamas oli, ütlesin mina temale
päew enne seda: „Olge homme kella
kahe ümber veinipressi kõrval põosa-
juures, siis võime natuke juttu vesta”

Prunelles (ohates). Ah!

Cyprienne (tema sülest ülestõustes). Ma olen vist raske?

Prunelles (teda tagasi hoides). Ei, ei!

87.
Cypriemiel (edasi jätkates). Teine päev
kell 2 lähen ma teele ja et emmast päeva
est varjosta, kui ka sellepärast, et
mind keegi ei näeks, lähen ma pöösas-
tega kaetud aiaäärt mööda. Sääl
korraga näen ma sind wiinamäel
jookswat ja kuhu-? weini pressi poole!
Ja rõid minu hirmu enesele ette kujuk-
tada! Ahhemar on sääl! Sa leiad
ta säält est! Kõik on kadunud! Et
sind tagasi hoida, ja temale märku
anda, karjun ma ruttu: „Henri, kus
sa siis tahad minna? Mina arvasin
nimelt. Ahhemar kuuleb seda! Ta pei-
dab emmast mõne tühja waadi sisse-
õra. Lina wastab edasi minnes: „Mi-
na lähen pressi juurest waati otsi-
ma, mis mul tarwis!“ – No, see oli
tore lugu! Sa kolad igal pool ümber
ja leiad ta peiduurkast kätte! Iru-
res hirmus hüüan mina: „Tule em-
sias!“ – Sa jääd seisma. „Mispärast?“
– „Tule, ma palun sind!“ – Aga siis tule
õnneti ruttu! Ma nikastasin jala

ära!" - La tuled jookstes minu juure
"Noh, näita süa!" Ma tõmban
sind põõsasse. "La pead saapa ja
last ära võtma," ütlesin mina,
"et jalga jälle paigale seada!" ja
sina -

Prunelles. Mina annan saapasula-
se külastäigu etenduse -

Cyprienne. Pead jala ilusti paigale
ja ütled selle juures mulle: "Ah!
Cyprienne! küll sul on ilus, väikene
jalake! Ja selle viisakuse mä-
lestuseks hoidsin ma selle viina-
marja lehe enesele alles.

Prunelles. Ah nü! Ja nüüd sa oled
tõesti oma pihtimisega valmis!

Cyprienne. Valmis! Hiusõna!

Prunelles. Paganapihta! Lööb
wõin ma tõesti õigest rääkida!

Cyprienne (teda suudeldes, naerdes).

Noh, ma arvan ka!

4. etendus.

Endised. Adhémar

Pastien (par. p. tagast, teatades). Herra

von Gratignan!

Adhemar (astub parip. tagast sisse ja jääb seda õrna pilti nähes jahmatades seisma).

Cyprienne (Prunellisega üles tõustes ja pah poole minnes). Adhemar!

Prunelles. Ja, ma lasksin teda enese juurde paluda!

Adhemar (kohmetult eneseli). Kuid sel otstarbe oli, et mind seda näha lasta (Paneb oma kübara parip. kamina päiale)

Prunelles (keskel). Tulge, noormees, tulge! Teie tulete nagu kutsutud!

Adhemar. So.

Prunelles (lõbusalt). Nii siis, armas sõber! Kas siis kuidagi selle armastuse üle võituri saa? Siis päris king? Hullustus?

Adhemar. Härra von Prunelles!

Prunelles. Cyprienne jutustas mulle kõik ära. Tuletikust, viinamarja lehest, musupesest kaela ja koiwarre pääle. Tulise pihta, teie jooksete aga fragilt torni!

90.
Adhemar (Cyprienne otsa vaadates,
see naeratab). Teie teate?

Prunelles (nagu eme, usaldusalt).
Teie peate siis madame soama?
Lääl siita siis midagi? Kuidas?
Peate ta tingimata soama, eks ole?

Adhemar (nagu eme). Aga ma ei
saa aru —

Prunelles Noh siis, noormees, wõtke
madame! Ma astun tagasi!

Adhemar (päris kokkumull). Ma
olen keelatu!

Prunelles Ja nüüd ütelge veel, et ma
kenasi ole?

Cyprienne (lõbusalt). Tä ei saa aru!

Prunelles (Adhemarile). Abielu lahutamine!
Päris lihtsalt!

Cyprienne (nisama). Meie laseme en
dile lahutada!

Prunelles. Ja teie heidate abielusse!
Ma annan oma õmistuse!

Adhemar. Lahutamine?

Cyprienne. Iest et ta saadikutekogu vastu
on wõetud.

Adhemar (emast unustades). Ah, rumalus!
Cyprienne (inestades, telegrammi näidates).
Kas teie telegramm?

Pruelles. Ma saan aru! Telegrammi päale
vaatamata on teil omegi veel kahtlus-
hingesse jäänud? Eks ole?

Adhemar. Ma ei või salata -

Pruelles. Üksa loomulik - minul ka!
Selle pärast laksin mina päävalitsus-
sisse ja sain kindlasti teada, ametli-
kult, nii tõesti kui midagi veel tõsi
võib olla -

Adhemar. Et abielu lahutamise seadus
vastu on võetud?

Cyprienne. Ja muidugi!

Adhemar. Ah! Tõelik juhtumine!

Pruelles. Ja saäl ütlesin ma siis
enesele, hakkame otseskohe asjaga
pääle! Ja sõbraliku läbirääkimise
järel selle armsa lapsega olime
meie kõigis asjus ühel nõul, asi on
läbikaalutud ja ära otsustatud!

Mina kolin wälja - teie kolite sisse!

Adhemar (nature rahutus). Ah! Täewas

teob! Minu lootused ei ulataniigi
nii kaugele!

Pruelles. Usun häamelega, armas
poiss! -ilus naene, kes teile 400.000
franci teob.

Adhemar (hüljades). Velisada -
Pruelles - tuhat franki! Abielu ar-
mastuse pärast, mis ühel hooil ka
hää äri on! Sest teil ei ole ju punast
krossigi! Teil on selle asjaga õnne!

Adhemar (naimustatud). Ja teie tahak-
site tõesti? (Kõrwale) Seda läheb mulle
ju hädasti tarwis! (Kõvasti) Löber,
häategija, kuidas pean ma teid tänä-
ma!

Pruelles (tema rääkides). No, noh,
mitte liialdusi! Südameloomis-
test on juba küllalt! Mõtleme nüüd
parem asja praktilise külje peäle.

Adhemar (ilms). Palun, võtke istet! Rää-
gime nüüd lahutusevormist ja katsu-
me selle abinõud läbi!

Adhemar (istub keskmise sohvale par-
norkas). Ah ja, tee me seda! õige ruttu!

93
Cyprienne (käsa hõõrudes). Oige ruttu!
(Istub kõhimari juurde sohvale)

Prinlles (uus, kõrval). Mõlemad peavad
seda kommitit tõeks! Suurepäraline!

(Mõlemate keskele istudes.) Lubage siis!

Cyprienne on selle küsimusega pikemat
aega tegemist teinud.

Cyprienne. Põhjalikult!

Prinlles. Meil ei ole siis seadusetund-
ja abi tarvis. Uus seadus ei ole muud,
kui kodanlise seaduse raamatu IV ka-
pitel, natuke muendatud. Tä annab
meile mitmesuguseid viisisid kätte.
Esimene ja kõigelihtsam oleks abielu
lahutamise vastastikusel rahulole-
misel. See oleks siis meie lugu, ja meie
täidame nõutud tingimisi. Kaks aastane
abielu vältus —

Cyprienne. Abielu lahutamise palve
sisse anda, iga kolme kuu järel uuenda-
dada; vanemate nõusolemine, kui
nad elus on; nelja tunnistaja ette too-
mine, kes mitte alla 50 aastat vanad
ei tohi olla; kohtu-presidendi ette kutsu-

mine; aktide ja protokollide ettepa-
nemine; polve asja ette võtmine; ma-
gistradi liikmete isalik manitsus;
tunnistajate sõbralik lepitamise kat-
se; abielupaari kindel lepitatus; uus
protokoll tege mine! Uus ettekutsu mi-
ne, vahemise kohtu hoäks kiitmine,
põhjuste sigekstunnistamine, kohtu-
otsuse tegemine ja vümaks lahutamise
dokument! — Lüh hilja! Sest sa oled
vahapääl hulluko läinud!

Adhemar. Ja kõige nende punktide
käitmine nõuab?

Prunelles. Vähemalt kümme kuud —
Adhemar (üle skarates). Kümme kuud?

Prunelles. Kui kõik hästi korda
läheb.

Cyprienne. Aga sellega ei ole veel
asi lõpetatud.

Adhemar. Veel mitte?

Cyprienne. Sest nüüd tuleb punkt 297.
Abielu lahutamise korral vastas-
tiku kokkuleppimise põhjal ei tohi
kumbgi pool enne nende abielusse as-

tuda, kui 3 aastat ^{70.} kinnitatud lahu-
tamisest mööda on.

Adhemar. Kolm aastat ja kümme
kuud!

Prunelles. Teib kokku peaegu neli
aastat!

Cyprienne. Ei, palun, nüüd kujutage
enesele ette: nüüd istun mina, Cyprienne
von Prunelles, neli aastat ristis käte-
ga kannatlikult oodates - kahe mehe
vahel, üks, kes mu mees enam ei ole,
ja teine, kes mu mees veel ei ole. Nali
kõrvale, kas te võite enesele seda
ette kujutada?

Prunelles (wahaeg). Seda ei saa mina
enesele mitte ette kujutada!

Cyprienne (wahaeg). Mina ka mitte

Prunelles. Võimata! (wahaeg.)

Meie peame siis teisi abielu lahuta-
mise põhjusi otsima.

(wahaeg.)

Adhemar. Kõige lihtsam oleks vieti-
põgenemine!

Prunelles. Jumala pärast mitte! Selle-

96.
pärast just sin ma lahutamise
nõus, et ma selle eest hoida tahan.
See oleks õnneti liiga loll!

Adhemar. See on õigus!

Cyprienne. See oleks liiga loll!

Prunelles (wabeaeg). Midaagi muud
süis? (wabeaeg.)

Cyprienne. Suurt väljavalikut ei ole
kohjaks mitte. (wabeaeg.) Nõrga-
mõeldust ei või õnneti ettekaändeks
karvitada, häbistavat kohtunult-
lust ka mitte. (wabeaeg.) Meil jääb
süis ainult jäme söim ja tegelik
kaavamine üle!

Adhemar. Peksmine?

Prunelles. Ja! — Ainuke abinõu
mis meile järele jääb! Meie saame
summitud olema vastastikku — (kõr-
valöögi liigutus.)

Cyprienne. Sellega on aga lugu ka
nü, kuidas ta on, sest nendest maksa-
wad ka ainult need, mis mina saan.

Prunelles. Muidugi ainult need! Ma
pean väga paluma!

97.
Cyprienne Ja tunnustajate juures olekul
peab see sündima. Kvalikult - see ei ole
just lõbus!

Prunelles. Sa armas Jumal! Asja võib
ju väga kenasti toimepanna! Meie
kutsime mõne hää sõbra lõunaks!
Kõik aeg tülitseme ja magusa söögi
juures -

Cyprienne (tagasi tõjudes). Ma tänan
sind!

Prunelles. Mu Jumal, on naesterahvaid
olemas, kes seda ära ei põlga!

Cyprienne Ja muidugi, väga suurte
kirede juures!

Prunelles. Siis tuleme jälle vastastikuse
kõrvalolemise juurde tagasi, neli
aastat!

Cyprienne (tagasi tõjudes). Aga ei!

Prunelles. Kuidas siis muidu?

Athénar. Ah, armas sõber - armastu-
sest minu vastu, ma palun teid,
võiksite seda õieti teha!

Prunelles. Ja - üks pisikene kõrvalops-
isna väike, isna tähtsusetat!

98.
Cyprienne (Kurwalt). Kui midagi
nii ei ole - peame küll selle juure
de jääma!

Prunelles. Siis jääb nii?

Cyprienne. Jäägu!

Hoik Kolm (Hõusewad üles).

Prunelles. Bravo! - Sel viisil ei ole
teil vähemalt rohkem kui kümme
kuud oodata.

Cyprienne. See on juba kanda küllalt!

Prunelles. Ja, lubage mul, armsad
lapsed, asja kohta veel mõni hää-
tähtline sõna ütelda. Minu järele-
andmine on suur, seda peate te õigeks
tunnistama; ja teie ei toha omata
seda suuremeelsust, mille sarnast vähe-
leida on, - ma võin seda küll täna-
matusega tasuda! Eks ole?

Adhemar. Kuidas te võite arvata?

Cyprienne. Muidugi mitte!

Prunelles (Hõh. par. ja Cyprienne pah. p.). Ma
vannutan teid siis, kuna teil nüüd
veel 10 kuud oodata on, sundige oma
südamed kannatama! - Mõtelge, armsad

lapsed, et teie terve ^{49.} stu veel see on! Kui
teie nüüd juba iksteist nii sagedasti näete,
mis tahate teie pärast siis oma õhtutega
pöiale hakata? Teie jaoks, noormees, teie
poole pööran ma iseäranis. - Lisan veel
juurde, et teid koguni teie kasu - kui nii-
sugune armastaja süda ülevõidse kasust
hoolib - et teie kasu teid koguni sunnib
tagasihoidlik olema. Teile on see ju suur
õnn 20.000 franki aastas oma wärsalise
palga juurde naese kaasaraha lisaks
saada. Aga teie peate veel kümme
kuud kannatama! Olge oma siinolemise-
ga kidsi! Ja pidage meles, et igatsust
koige enam kahusolemine pingule ajab.

Adhemar. Teie arvate siis?

Prunelles (lahkelt). Ma arwan, et mina
teie asemel pakutud koha Arcachonis
kohe vastu võtaksin ja veel täna õhtu
ära söidaksin, et hilgaks ajaks
remale jõuda. See äritab!

Adhemar. See on teie tõsine arvamine?

Prunelles. See oleks elutargalt toimeta-
tud!

100.
Adhemar ja Cyprienne (waatawad
kaebawalt teineteise otsa).

Prunelles. Noh, koaluge läbi, mõel-
ge järele, - see on sõbra nõu, mis
ma teile annan! Ja ta ei jää wii-
maseks, loodan ma. (Liigutatult
mõlemaid oma kätte wabele wõttes) Kui
teie ühendatud olete, minu armasta-
tud lapsed, eks ole, siis lubate mind
wabete wabel teie külla tulla? Teie
saate mulle oma kolde ääres, oma
keskel kohakest lubama, kutsute
mind pühapäiwiti ja suurtel püha-
del lõunaks -

Cyprienne (liigutatult tema kätt pi-
gistades). O, ja muidugi!

Adhemar (nisama) Isenesest moista!
Prunelles. Wäga lahke. Ja, sa
armas Jumal, ma wain teile mõni
kord ka kasulik olla. Minu nõu,
minu elu äranägemised - (Cypri. g.
näidates) tema iseloomu põhjalik
tundmine! Ja siis isearanis rahali-
sest küljest. Ma saan teile abiks ole-

ma teie väikesi kokkukohtitud summaakesi
 hästi paigale panna, see tähendab, kui
 teie midagi korjata saate, sest 22,000
 franki sissetulekuga ei saa mitte kange-
 gele, - (see märkus paneb Cyprienne
 kohkuma) iseäranis kui keegi, nagu
 Cyprienne, harjunud on, aastas 60,000
 franki väljalandma. (Adhémars koh-
 kub) Noh, aga kui korralikult ja kok-
 kuhoidlikult elada, - Cyprienne poolt
 on see küll ohver! Aga ohver selle
 eest, keda armastatakse, on ikka
 õnn! Ja kui ma siis teid nii vaatan,
 võin ma ütelda: nad on ühendatud! - Ja
 see on onneti ülendav mõte! Ei, tõesti,
 liiga loll! - Ma olen päris liigutatud!
 (Cypriennele, teda kaalustades.) Mu armas,
 armas laps! (Adhémarsile) Teie lubate
 onneti?

Adhémars (tema kätt svundes). O, palun,
 palun!

Punnelles. Väga lahke! Nii pika,
 koosolemise järel ei saa mitte lah-
 kummenemise pääle mõelda, ilma et

102.
teatar valus haav - (Cypriennele)
Täie saate ometi rahete wabel ka
minu pääle möttema, eks ole?

Cyprienne (pisart pühkides). Missä-
rast ei ütle sa mulle süis mitte enam
sina?

Prunelles (Adhemarile). Kuu teie tuba-
te? (Cypriennele) Ja, sa saad minu
pääle möttema - tõnu selle rest! -
Ma lähen nüüd, mu lapsed, teie ka-
hate nüüd üksi olla. Täie sööte sin-
arimas söber, eks ole?

Adhemar. Aga härra v. Prunelles!

Prunelles. Ma palun teid! Lööge-
eme oma ärasõitu! Lööge! Täie
teete mulle sellega rõõmu, teil on ju
ikka nii häa söögijisu! (ära
oma tuppas)

Adhemar (saadab teda kuni ukse-
ni).

Cyprienne (mõni samm par. p. sitmi
pühkides). Kuu hääd ka on! (wa-
heaq.)

5. etendus.

Cyprienne (par. pool). Adhimar.
Adhimar (täis rõõmu, Cyprienne'st pah. p.)

Ah! Cyprienne! Kui õnnelikud saame
 me olema!

Cyprienne. Ja, mu sõber - ja - teie isära
 mis!

Adhimar. Ilma kartuseta üksteist
 armastada, ilma saladusteta, ilma
 kavaluseta, ilma hädaohuta.

Cyprienne. Kas see teile siis nii igaw
 oli? Imelik! Ja just see oli, mis
 mind huvitas.

Adhimar (elavalt). Mind ka. Aga
 nature piinas südametunnistus mind
 süügi, seda häa loomuga meest petta,
 kinnamüüd - see kindlus - see rahu -

Cyprienne. Ja, müüd on küll siige ke-
 na rahu!

Adhimar. Eks ole, minu kollis-Cyp-
 rienne, meie saame selle ohvri kõr-
 gusel seisma, mis ta meile teeb?

Cyprienne. Ja, mu sõber, muidugi!

Adhemar. Ja ialgi ei saa meid
palju usaldust kuyjaste pruunikad!

Cyprienne. Ei ialgi!

Adhemar. Missugune suuremeelsus
sellel mehel on - missugune süda,
missugune hing! (wahaeg.)

Cyprienne (rakulikult). Ja, mu söber,
ja. (wahaeg.) Mina olen see lollid

Adhemar. Muidas?

Cyprienne. Muidugi! Kui temal
keik woorused on, siis on ju minu
poolt ülekohus teda midha jätta

Adhemar (ruttu). Ärge üteldge seda
sõna ialgi enam, Cyprienne, teie
austajad ei ole enam. Ma ei ole
mitte enam teie austaja!

Cyprienne. Ei! Nüüd olete teie mu-
ru mees!

Adhemar. Teie tulewane! Teie abi-
kaasa lootuse järel, kes teie ai-
nult veel oma mõrjad näeb, ja
kui niusugust teid austab!

Cyprienne. Ja, selle juurde jääb, teie
austate mind. Missugune austa-

108.
tud naesterahvas ma olen!

Adhemar (oma mõtet jätkates). Kui-
mati kümme kuud, mis see siis ära
ei ole? Väib ju oodata!

Cyprienne. Ja, meie võime oodata!

Adhemar. Ja ma reisin koguni ära,
müü kuidas tema seda soovib ja seda
hõmmu juba, et temale näidata, kui
kaugel minu aumkartus läheb!

Cyprienne (pilkarvalt ja rahulikult).

Ja, mu sõber, ütelge seda mulle õne-
sti veel üks kord, ma palun, et ma
päris kindel olen!

Adhemar (tema ootamata tooni üle
investatud). Teie olite närviline,

Cyprienne!

Cyprienne. Arvate teie?

Adhemar. Ja, see äritus - see äkiline
vahetus, - vaigistage umast minu
elu päikene! (Ruttab par. poole kamina
juurde, et oma kübarat võtta) Ma jook-
sen oma õe juurde, kes mind õhtu,
söögiks ootab, ma katsun ruttu
lakti saada, ja tulen siis jälle tagasi!

106.
Cyprienne. Nii on õige, mu sõber,
ja ärge külmetage ümast tee pääl
ära!

Adhémars. O, mul on palitu kaasas!
Ja poiale söögi -?

Cyprienne. Mängime nagu harilik-
kalt!

Adhémars. Kuid te soovite - jälle
nägemiseni siis, mu hing, mu elu,
mu kallike! (ära minnes, kõrval)
400.000 franni - ütles ta! (ära par-
poolt kahas)

(Wahedeg.)

Cyprienne! üksi, lühikesel mõtetamise
järele, mõni samm pah. p. nurka.
Imelik! Tust saadik, kui see asi
lubatud, ei tee ta mulle sugugi
enam nalja!

6. etendus.

Cyprienne. Clavignac, pr. v. Val-
fontaine, pr. v. Brionne (tagast par-
poolt).

Pr. v. Brionne (röömsalt, sisse jookstes
Cypr. par. pool). Ah, mu armas, see on

süütoosi?

107.

Cyprienne. Mis?

Pr. v. Valfontaine (on Clavignaciga sohva pääl istet wõtnud, Clav. par. p. nurgas). Asi on kindel?

Pr. v. Brionne. On saadikutekogus kinnitatud?

Cyprienne. Abielu lahutamise seadus? Ja muidugi!

Pr. v. Brionne (käsa plaksutades). Minu wõit! Minu wõit!

Clavignac (pr. v. Valfontaineile). Näete nüüd! (Cypriennele) Ma juhtusin daamidega promenadi pääl kokku; armuline proua (pr. v. Valfont. näidates) ei tahtnud minu sõnumit uskuda.

Pr. v. Brionne. Meie wedasime kibla!

Pr. v. Valfontaine. Ja ma ei usu weelgi, et kaotanud olin!

Cyprienne. Ah! See oleks!

Clavignac. Aga teie arvam?

Pr. v. Brionne. Kas te sinu käes on?

Cyprienne. Tä on härra von Purnellesi käes! wõdake! (oma mehe ukse pääle

108.
koputades.) Henri!

Prunelles (ust peoleni awades, ornalt).

Armas laps -

Cyprienne (ornalt). Ärge laske en-
nast eksitada - üks sõna ainult!

Prunelles. Olen koheteie teenistuses,
armas laps, üks silmapilk veel!

Pr. v. Valfontaine (pr. v. Brienneles).

Si, on need aga ornad iksteisega!

Clavignac (pr. v. Valfont.). Läsil te
nüüd näete - paljas lahutuse woi-
malus - (Mõlemad künnewad üles.)

J. etendus.

Endised. Prunelles. Wiimaks

Bastien.

Prunelles (tuleb oma toast mustas
frakis ja walge lipsiga, wõtab or-
nalt Cyprienne kae oma mõlematesse
kättesse ja tuleb, Cypr. pah. pool, ette
pah. p. nurka). Mis on, armas laps?

(Naesterahwoid tähele panmes, wisakalt
ja rõõmsalt.) Ah! Mu daamed! Wa-
bandage!

Pr. v. Valfont. Mui oleme juba jälle siin!

104.
Pruuilles (võisakas lahke, koguni teine
kui esimeses vaatuses). Talgi sagedasti
küllalt!

Cyprienne. Doamed tahavad teie tore
dat telegrammi näha saada!

Pruuilles. Häämelega! Ta on mul
ikka kaasas! (võtab ta oma tasku-
raamatust ja ulatab pr. v. Valfontainele)
Siis, armuline proua!

Pr. v. Valfontaine (lugedes). „Siinmita-
tud! Siis häälteenamus!“

Pr. v. Brienne. Kaotanud, mu armas!

Pr. v. Valfontaine (pahaselt). Veel mitte!
Ja senat!

Hoik (naerdes). O! Senat!

Pr. v. Brienne. Mis sellesse punktub!

Cyprienne (pr. v. Brienne ja Pruulise
habele astudes). Mis mind selle juures
kõige rohkem imestama paneb, on
see, et sina kui lesk selle üle nii
väga rõõmustad!

Pr. v. Brienne. Näed sa - esiteks rõidan
ma oma kihlveo! Siis oli mul ikka
noiu, ainult lesele mehele minna -

110.
Lois. Misspärast siis?

Pr. v. Brienne. Sellepärast et ta koik
oma halva tuju esimese naese juu-
res ära karwitas. Saad sa aru?

Aga lahutatud mees on veel parem.

Esimene naune on teda nii meele-
ärakitnuisele wüinud, et teine naune
igatahes ta situis-hää on! - Kui
hääd tingimised minu jaoks!

Punelles (naudes). Ah! Fore - tore!

Paris tore!

Cyprienne waatab temale inestantult
otsa ja astub siis pr. v. Valfontaine-
ga, kosa juttu ajades kesksohwa
taha).

Pr. v. Brienne (enne pr. v. Valfontaine
käest telegrammi wõttes). Tui lubate?
(Cyprienne) Ja lubad?

Cyprienne (nature terawalt). Mis?

Pr. v. Brienne. Mõni do tutkawat on
meiega kuni sinu ukseni ühes tul-
nud, et teada saada, kas see tele-
gramm tõesti olemas on. Nad ei
usaldanud sisse astuda. Aga nad

seisavad sääl oia juures ja ma rüba
sin nile teda kaugelt näidata.

Prunelles (pah. poolt akent avades). Näi-
dake aga, ilus proua - näidake aga!
ärme oleme egoistid!

Pr. v. Brionne. Ilüll te näete - missu-
gust mõju see väike paberileht aval-
dab! (Lehitab telegrammiga akna
juures edasi tagasi)

Hääled (väljas, pah. p.). Bravo! Bra-
vo!

Pr. v. Brionne. Lõik abielurahvas!

Clavignac. Slutuled panda kse põlema!

Pr. v. Brionne. Nende õnn on veel täielikum,
kui nad seda telegrammi ise oma käega
katsuda saavad. (Prunelles) Kas tohib
temast ärakirja võtta?

Prunelles. Muidugi teada!

Pr. v. Brionne (lõheh pah. p. väljas).

Pr. v. Valfontaine ja Cyprienne (jäädvad ta-
hapoole.)

Prunelles (tasa Clav., teda par. p. ette tõm-
mates). Ma tänan sind!

Clavignac (tasa). Mille eest?

112.
Prunelles (niisama). Selle puitlisa
lõnnest, mis sa selle muinasloole
andsid?

Clavignac (niisama). Selle muinas-
loole, kitled sa? Telegramm on süs -?

Prunelles (niisama). Wale kui jundi
kaup! Ta on Adhimari poolt.

Clavignac (uskumata ja pahaselt).
Ah!

Prunelles. Wait! õmetu inimene!

Clavignac. Kuidas, wõrukael, sa
teed mulle seda wale rõõmu ja selle
juures on sul nagu, nagu usuksid
sa ise seda?

Prunelles (Cyprienne pääle näidates).
See puitub minu osasse!

Clavignac. Kas sa ei wõinud
mulle asja öra ütelda?

Prunelles. Kas sa seda kuulujuttu
muidu nii suure agarusega laiali
oleksid laotanud?

Clavignac. Kuule õige - sina teenik-
sid -! Aga mis jaoks sul seda kõike
tarwis on?

Prunelles. Päriss lihtsalt - et oma naist
jälle tagasi saada.

Clavignac ja Adhemar?

Prunelles. O, Adhemar! Ma tein ta
päriss kahjutaks.

Clavignac. Mil viisil?

Prunelles. Ma lasin ennast lahutada
ja panen nemed paari! Muud midagi!

Clavignac ja siis?

Prunelles. Ja siis? Ja siis? Inimene
kas sa siis armu ei saa, et nüüd - tema
mees on?

Clavignac. Ja sina - armustaja? Haha!
Ei ole paha!

Pr. v. Briome tagasi tules ja Clav. ja
Prunellese vahel seisukohta võttes). Nad
hüljavad, nad säravad rõõmuse! (Pr.
Linn, armustatud härra, võtke oma teile
grammi tagasi!

Prunelles (võtab tema kätt suudeldes).
Tõugu ta teile õnne!

Pr. v. Briome (rõõmsalt). Ma pean seda
häaks ettekuulutuseks! (Taha, Cypre

114
poh. poole Jumalaga, mu armas
Cyprienne. Gällenägemiseni! (Pr. von
Valfontainile) Noh, tulge, armas
sõber ja trööstige emast!

Pr. v. Valfontaine. Salgi! Armastu
sele on surmahoop antud!

Prunelles (õrnalt pr. v. Brionnele
järele hündes). Mitte sugugi!

Pr. v. Valfontaine ja pr. v. Brionne (par
poolt toha ära, Cyprienne saadab).

Clavignac (es tasa Prunellesele). Sa
wõid siis minuga ühes õhtut süüa!

Prunelles (tasa). Ei. Aga wõib olla
sõõn ma õhtut sinu naabruses.

Clavignac (tasa). Kluidas-nii?

Prunelles (oma naist tulema nähes,
tasa). Klüll sa juba näed! Kas
ära ja waiki!

Clavignac (Cypri Jumalaga jättes)
Armuline proua!

Cypri (ette poh. poole kumardab wai
kides).

Clavignac (par. poolt toha ära).

Prunelles (hüüab oma toa poole) Bas

tien! Minu palitu! "Ma lähen wälja!
Bastien tuleb tagast par. p. ja astub
Pr. tupp, kust ta silmapilk palitu ja
kübaraga wälja tuleb ja wäikse laua
peäle, sohwa par. poole paneb; siis kaha
par. poole äras

8. etendus.

Prunelles (suure laua taga).

Cyprienne (es pah. p. nurgas).

Prunelles. Ja nüüd, armas laps, tahan
ma sulle ka hoid ääd ütelda!

Cyprienne (imestades). Kuidas, hoid
ääd? Sa ei söö õhtut mitte kodus?

Prunelles. Mina, ei!

Cyprienne. Aga sa kutsusid ju Adhe-
thari õhtusöögiks siia!

Prunelles. Et sinuga ühes süüa!

Mitte minuga!

Cyprienne. So?! Mina mõtlesin - ja
kema mõtles ka, see oleks nii kena
olnud, niusugune väike kihluse -
õhtusöök - meie kolme wahel!

Prunelles. Ei - laps - teie sööte palju
parema meelega kahekesi. Minu

juuresolek oleks waesche poiside ar-
nult piinlik!

Cyprienne. Just wastuoksa, sa sulat
kaks-ta lahti. Sest saadik kui ta
mind naeseks peab wõtma, on ta
nagu kinni külmanud - päris jää-
purikas!

Prunelles (lõbusalt). Ja siis, awali-
kult ütelda, ei ole mulle sugugi
wastumeelt, natukene wärsket õhku
hingata ja oma wängikoda maha
jättes wähe oma käsa sirutada!

Cyprienne (pahaselt). Lüs on mul
terwe õhtu rikunud! - Ma palun
sind, jää!

Prunelles. Ei saad tõesti mitte, mu-
tuise - hääd sööd siis!

Cyprienne (teda tagasi hoides). Aga
küs siis sina õhtut sööd?

Prunelles. Dagueau juures - an grand
votel.

Cyprienne. Üksi?

Prunelles. Wist.

Cyprienne. Sa ei tea seda veel!

117.
Prunelles. On ju võimalik -

Cyprienne. Sind oodatakse?

Prunelles. Leda just mitte! - Aga võib
olla saan ma mõne tuttavaga kokku -

Cyprienne. Ühe naesterahwaga?

Prunelles (naerdes). O, mis sa arvad!

Cyprienne. Tõmmista üles, et sa ühe naeste-
rahwaga õhtut tahad süüa?

Prunelles (naerdes, astub temale par. p. ja
ulatab talle käe). Ma kiimitan sulle, ei!

Cyprienne (hoiab tema kätt). Henri, ära
haleta!

Prunelles (naerdes). Aga ma räägin
tõtt!

Cyprienne. Loei ole mitte avalik! See ei
ole mitte auro! Mina - mina ütlesin
sulle kõik. Ütle sina minule ka kõik!
Kes ta on? Ma palun sind, ütle mulle,
kes ta on?

Prunelles (naerdes). Aga kui ma teda
isegi ei tunne?

Cyprienne (tema lipu sees). Loe oleksid
enmast nü wälja ehtinud, et üks õhtut
süüa?

Prunelles. Nu ja! ^{118.}

Cyprienne. Minu jaoks ei teinud sa
ennast kunagi nii ilusaks.

Prunelles. O, ära seda üttele!

Cyprienne (poolpahaselt, teedasilita-
des). Aga ma palun sind, nüüd, kus
meie waherõrd niusugune on! See on
tõesti naljakas! Saladused, mis
jooks? Mis see sulle siis nüüd teeb?
Meie oleme ju nüüd ainult veel hääd
sobrad, eks? Klaks seltsimeest, eks
ole?

Prunelles. Kindlasti!

Cyprienne. Noh siis?

Prunelles. Noh siis, mis see sind nii
huwitab?

Cyprienne. Uudishimu pärast! See pa-
kandab mind, et ma seda ei tea!

Prunelles (naeldes). Idui ma sulle aga
kordan, et kellestgi juttu ei ole.

Cyprienne. Sa ei saa naeru tagasi
hoida.

Prunelles. Ma naeran selle pärast, et
sina nii naljakas oled! See hiljaks

jäänud armuõnne

Cyprienne. Ah armukadedus - see on
sinult undishinnu! Ja see on ometi
wäga loomulik!

Prunelles. Ma ei saa sulle aga ometi
mitte hästi ütelda -

Cyprienne (naerdes). Ah näed sa nüüd -
sa ei saa mitte?

Prunelles. Selle pärast et, -

Cyprienne. Sa kardad teda kompromitte-
rida?

Prunelles. Ei! Waid -

Cyprienne (itma tema otsa waatamata).
Kas ma tunnen teda?

Prunelles. Mitte rohkem kui mina!

Cyprienne (ruttu wabale rääkides). Siis
hissama palju? See on siis üks minu
sõpradest?

Prunelles. Kui sa ometi -

Cyprienne. Weame kihla, et see üks minu
sõpradest on?

Prunelles. Uskumata!

Cyprienne. O! See on ikka nü! - Ma
wean kihla, et kui ma otsin - (ruttu)

Froua von Brionne?

Prunelles. Estelle^{120.}?

Cyprienne. Estelle! - Ah! - Sa andsid
armast ära!

Prunelles. Aga ei!

Cyprienne. Aga sa nimetasid teda
estrine pidi: Estelle! - Lina! Sellel
asjal on üks-konks sees!

Prunelles. Mu jumal! Ma nimetan
teda Estelle - nagu sina!

Cyprienne. Nagu mina? See ei ole
mitte õigus! Mina ütlen: „Estelle” -
lühidalt välja! Aga teie, teie ütlete
„Este - e - lle - teie määrate päris
teema nime! See kestab ju terve tund
aega!

Prunelles (suure laua ette sohvale
istudes). Aga Cyprienne!

Cyprienne (temast pah. p. edasi ta-
gasi kõndides). Ma olen juba ammu-
gi midagi sellesarnast tähele pan-
nud! Ühtepuhku oli ta mul süra
kaelas! Ma ei ole teda kunagi sal-
linud - seda edvistajat - oma üles-
pubutud olekuga - salalik armukaide,

124.
nudishimulik - kawal -

Prunelles. Kuidas võib ometi -

Cyprienne. O, ja midugi! Teie kait-
site teda. Ja selle juures on tal kõik
wõltsitud! Päälaest jalatallani,
juukseid, silmakulmnud, isegi silmarips-
med - midagi ei ole oma! Wärvitud,
pinseldatud, liimitud! - Ja naeratus
on tal - matkakaarsin ainult teada,
millega ta enesele seda on walmis-
misterdanud! Ainult kaks asja
on tema juures wõltsimata - Süda
ja keel!

Prunelles. Ometi palju küllalt!

Cyprienne. Iest et need loomuse poolest
juba waled on!

Prunelles. Ah, seda moodi!

Cyprienne Ta ei salanud seda ka sugu-
gi ennist, kui ta ütles, et ta lahuta-
mist ootab, et omale teist meest saada!

- Ja praegu weel siin, minu nina all!

- Ta hülgas päris - ta hüppas rõõmu
pärast! - Ja teie, teie sindlesite tema
käsa, nii et tõesti päris häbi oli! -

122.
George olesite neid hammustanud
Prunelles (tõuseb nauides üles ja viskab
ennast kestmisele sohvale.) Kui sa mind
ainult rõõkida laseksid!

Cyprienne (temale mitte sega jättes). Noh!
Kõesti! - Selleks rõõduks ei soovi ma
teile õnne!

Prunelles. Ah! - See ei ole mitte ilus
sinnust, mu tuike! Kas ma Adhe-
mari sinu sees laidsin?

Cyprienne ärge hõbenege midagi!
Õstle! - No müüd küsin ühe inimese
käest! Õstle! (Puttab keaskohva
taha) Tüie olete ehk veel rumal
küllalt, temaga koguni abielusse
heitmast?

Prunelles. Ma juhin sinu tähelepa-
nemist -

Cyprienne (wahel rõõkides). Sa hei-
dad temaga abielusse?

Prunelles. Seda ei ütle ma mitte!

Cyprienne. Aga tüie saate seda tege-
ma! Tüie heidate selle naesterahwaga
abielusse, kes oma isimest meist pethis

123.
ja kes teid niisama petma saab, nagu
teida, ja nagu ta oma kolmest meest
petma saab, kui teie kord surinud olete,
tema salarohitudega ära kihvitatud!
Prunelles. Sa lähed õigatõesti natuke
liiale!

Cyprienne ruttab par. poole ettes. Ja see
pirtsakas naene saab siin minu aset
täitma, saab minu majas, minu asja-
de pääl ennast laintama, minu töölas-
logelama -! Ah! Kui ma seda teek-
sin! ennem kui teile seda meelehädä
teha, ennem ei läseks ma ennast sugu-
gi labutada!

Prunelles. Ja Adhëmar?

Cyprienne. Ah mis! Adhëmar! - Niisu-
guse edeva ahve pärast maha jäetud!
Ei, ei ja tuhat korda ei! See on liig!

Prunelles. Luba, armas laps! Mina ei
jätta sind mitte maha! Meie jätame
teineteist maha!

Cyprienne. Ühe teise pärast - noh - see
oleks mulle üks tapukas! Aga just see
proua von Brionne -

Prunelles, Noh¹²⁴ - siis rõõmista oma
õnne üle. (Tõuseb üles) Tema ei ole
see mitte.

Cyprienne (clavalt). Siis ometi keegi
teine? Kes?

Prunelles. Aga et see sulle ükspuhas on -
Cyprienne. See on mulle ükspuhas, aga
ütle mulle sellegipärast - kes?

Prunelles. Ei, see agarus!

Cyprienne. Noor? Ilus?

Prunelles (Mõni samm pah. poole). Mu
jumal -

Cyprienne (temale järele). Ilusam kui
mina?

Prunelles. Aga mis sinul siis sellest
on?

Cyprienne (kindhelt, peaaegu nuttes,
naljakalt). See vihastab mind!

Prunelles. Narrikena!

Cyprienne. Nu ja, see vihastab mind
väga, et sa kobe ühe teisega armu-
lugusid algad. Ma teen ennast naeru-
vääriliseks - ma tean seda küll -
(Mõne sammuga pah. p.) aga ma ei või

siina midagi parata, see vihasstab
mind surmani!

Prunelles (rahulikult tema järel). Aga
Cyprienne!

Cyprienne. Täiale selle oled sa liiga hääs-
tujus - haavavalt hääs tujus! Sa
näed nii õnnelik wälja! Ma ei ole
sind kunagi nii hülgamas näinud!

Prunelles. Aga, armast Kallikene, kas
ei ole mul siis mitte täulik põhjus sel-
leks? Minu wabadus, sinu rahu, meie
mõlemate õnn! Ma olen õnnelik, et
sind õnnelikunäen! sest sa oled õnneti
õnnelik, eks ole?

Cyprienne (itma uskumata, seesama
mäng). O ja.

Prunelles. No mis siis veel?

Cyprienne (pea aegu nuttes). Minu
püha sees ujub aga suur kärbes!

Prunelles. Messugiline kärbes?

Cyprienne (tema kätte rahule laangedes
ja nutma puhkides). Sul ei ole minust
kõhju!

Prunelles. Oho!

126.
Cyprienne (nagu emme). Ei! Linnaki
ole mitte armas! Ja wiskad mind
nagu wana lille kimbu nurka! Patsti-
nurka sellega! See on alandaw! Ma
ei taha mitte, et mind nii kõrvale
lükatakse!

Prunelles (teha enese rimmale suuüdes ja
talle sõla pääle koputades). Kas sa
suis sellegi rahul ei ole, et meie hakku
läheme?

Cyprienne (nagu emme). Ja, ja, aga
see ei takista weel mitte kahju tund-
mast. Mina tumen - sina aga mitte
sugugi! (Nuttos) Meie olime õieti nii
mõnegi ilusa silmapilgu teine teisega
läbi elanud.

Prunelles. Wahete wahel.

Cyprienne. Wäga sagedasti koguni.
Wõid sa küll, sina oled nad ära unus-
tanud. Mina ainult mäletan neid
weel.

Prunelles. Mu armas kallike!

Cyprienne. Lõõ minuga ühes! Üks
linnake kord weel! Pühapäiwiti söödakse

ju harilikult ikka kodus; täna on
pühapäev. Homme võid sa minugi pä-
rast selle - selle teisega süüa!

Prunelles. Aga ühestgi teisest ei ole ju
juttugi!

Cyprienne. Tühi vabandus!

Prunelles. Kas sa tahad seda oma
silmaaga näha?

Cyprienne. Kuidas see võimalik oleks?

Prunelles. Tule ühes! Löö minuga ühes!

Cyprienne (rõõmuga). Võõrastumajas?

Prunelles. Mee mõlemad!

(Liitsaadik väga ruttus)

Cyprienne. Üksi?

Prunelles. Nagu armastaja paarikene!

Cyprienne. Filmalagajatuise pidusöök!

Prunelles. Lahutamise pidusöök! Tore
mõte - eks ole?

Cyprienne (naides). Naljakas! See on
õige! Ja nii ettevalmistamata! Paris
algupäraline!

Prunelles. Eks ole? Ma tellin sulle
ilusa, väikese õhtusöögi?

Cyprienne (käsa plaksutades, rõõmu

128.
pärast hüpatas ja kamina kõrvalt
sohvalt ileriüheid ja kübarat võttes.
Ja mina joon omale väikese kilgi
pähe!

Prunelles. Ja sina jood omale väikese
kilgi pähe.

Cyprienne. Jumal, kuidas see mulle
naljateeb! Hää küll, ma tulin
ühes!

Prunelles (ootamatat mängides). Ei-
ilma naljata! Sa tuled tõesti ühes?

Cyprienne (kübarat pähe pannes). Ja
muidugi!

Prunelles. Ma tegin sulle selle ettepanee-
ku võeti sinult nalja pärast.

Cyprienne (loori ette pannes). Noh!
Kõva pahem sulle - ma võtan sind
sõnast ja sellega lugu lõpetatud!

Prunelles. Aga Adhimir, mu laps?

Cyprienne. Adhimir? Kas ei pea ma
kerwe eluaga sulle häa poisiga sööma!

Prunelles (kübarat ja palutut väikese
lana päält võttes). Aga kui ta paha
seks saab?

129.
Cyprienne (oma mantlit wõttes). Noh, siis
saab ta pahaseks!

Prunelles. Ta tule sulle etenduse.

Cyprienne. Ma soovitan sinu seda temale.
(oma mantlit ümber wõttes) Päälegi,
kas ma siis temaga üksi sinu wõin,
sinu äraoleku ajal? Kuidas see wälja
näeks? Teinijate ees?

Prunelles. Kui sinu tulevane abikaasa!

Cyprienne. Kes seda siis teab? Koik
kolm - hää, aga meie kahekesi.

Prunelles. Mis veel parem!

Cyprienne (tema kae alt kinni wõttes
ja ennast tema vastu surudes, kuna
ta oma kindaid kätte ajab). See on nü
naljakas - see ümberpöördud pulma-
sõök!

Prunelles. Wiimane koosolemine!

Cyprienne. Aga ruttu! ta tuleb!

(Par. pool taga kolistatakse)

Prunelles (oma kübarat wõttes). Tääl
ta on juba!

Cyprienne. Adhemar? (Kolistab ka-
mina juures ruttu ja ägedalt.) Ruttu häbi aia.

9. etendus.

Endised. Josepha ja Bastien

(par. p. tagast).

Cyprienne (Josephale). Josepha!
Josepha. Armuline proua?

Cyprienne (ruttu). Lõält tuleb härra
kodu - ' ei! Ma tahtsin ütelda -
Adhemar!

Pruunelles (enesele). Ja! Ja! - Härra-
päris õigus!

Cyprienne. Ütelge temale, ma olin
sünnitud wälja minema!

Pruunelles. Üksi!

Cyprienne. Üksi!

(Kõlistatakse jälle ja kowasti

par. p. tagas)

Bastien (ruttab wälja et awadas).

Josepha (imestades). So?

Cyprienne. Mõni wabandus! - Enese
jooks teate ju ikka mända! Kui
ta süia tahab, wõib ta süia, nii
palju kui tal süda wõtab! (Ruttab
Pruunellesega pah. poolt uksest wälja)

(Uks lähel mõlemate järele kinni.)

Kõva elektrivõlla kõlistamine kuni lõpuni

10. etendus.

Joseph (par. p. es). Adhemar Bastieniga (par. p. tagast, mustas frakis, valge lipsuga, valgete kinnastega, valge roosidekimps käes, keskel; Bastien põh. p. es).

Adhemar (kuleb elektrivõlla kõlistamist, jahmatab ja saab aru).

Joseph Bastien } (naeravad teda kõigest kõrist välja).

Adhemar (viskab lillekimbu Bastienile vastu pääd ja ruttab par. p. tagast ära).

(Esriie)

Kolmas waatus.

Wäike wöörastetuba peenikeses wööras-
tinajas järgmise plaani järel: Wäike
gaas kroonlihter, lambid, köielihtid,
tuli kamina. Kamina pääl kaks
köielihtit, mis põlewad, nüsama ka
küünlad klaveri es. Kamina juures,
suure söögilana pääl, mis juba täiesti
walmis seatud, on, kobe inimesele kae-
tud. —

1. etendus.

Prunelles! Cyprienne köikõrwal, keskelt,
Joseph järel, lanaseadja kellneri Jean
niga. Jean paneb gaasilambi põlema,
kuna ta ülivüded enne par. poole tippa
on wünnud; siis jääb ta tahapool. Cyp-
rienne astub kobe kamina juurde pah. p.
Joseph (Tr. par. pool). Selle wäikese sa-
longiga saab härra küll rahul ole-
ma!

Prunelles! (par. p. sirni). Ja!
Cyprienne. Hinult natuke külm on
sin!

Joseph. O, madame! ^{123.} Kui gaas alles põ-
lenta saab, siis lähel juba. Wähemalt kaks
aastat juba, kui härrat sin enam näha
ei ole.

Brunelles. Kas see sin ei ole nummer 8?

Joseph. Härra tunneb ta veel ära?

Brunelles. Paris selgesti. Minult teisiti
kapitseritud.

Joseph. Nüüd on ka kõik paremini sisse
seatud; sin- (näitab par. p.) näituseks
wäike kabinet madame Kubora ja
mantli jaoks.

Cyprienne kamina juures, jalawarwaid
soojendades; Kui ma emast soojenda-
mid olen.

Brunelles. Kas täna õhtu mitte härra
von Clavignae teie juures sin ei ole?

Joseph. Üsna õige, nummer 11. Hume
inimese jaoks kaetud. - Kas teie nüüd
kohe tellida soovite? Teie ei oosta küll
kedagi enam? Kohe jaoks?

Brunelles. Ja.

Joseph. Soovib madame tule lähedal
istuda?

187.
Cyprienne. Ja.

Joseph. Wäga häa, madame! (Wõ-
tab oma hefti wälja ja teeb märkusi)
Kas härra austabid käsewad - Hol-
steini? - Ostende?

Prunelles. Loowite teie austid, mu ar-
mas?

Cyprienne (enmost kamina juures soo-
judades). Ma ei hooli neist palju.

Prunelles. Mina ka mitte.

Joseph. Wähjasuppi wõi kana-
buljoni?

Cyprienne. Kanabuljoni.

Joseph. Wäga häi. Ja missugust
kala? Lõhe -

Cyprienne. Wähjad on mulle armsa-
mad.

Prunelles. Siis mitte kala - waid wäh-
jad a la Bordelaise ja nimelt lõpus.

Joseph. Wäga häa, mu härra; eelsõ-
giks wõin ma liinuu pasteti soovitada.

Prunelles. Ei! Sooge lambakotletid arti-
shoki puurega.

Joseph (kõrgutades). Artishoki puure.

Prunelles. Juis -

Joseph. Ehk metslinnu praadi? Põldpüüd-
meil on väga hääd põldpüüd!

Prunelles. Ei - teder trüfflitega.

Joseph (kirjutades). Trüfflitega.

Prunelles. Ja selle juurde vene salatit,
aga võltsimatat.

Joseph. Kõige paremat!

Prunelles. Ja lõpuks vähjad!

Joseph. Mitte vähe mesijääd?

Prunelles. Ei, mitte jääd, või ehk soovib
madame?

Cyprienne. Ei! - Pruwiljasmund midagi-
isaraanis viinamarju.

Prunelles. Kas saite aru?

Joseph. Täiesti! Tore menu, väga
peenine, mu härra. - Pärast midugi
kohvi?

Prunelles. Ei - madame ja mind ei joo
öhtu kohvi.

Joseph. Kui härra oma weiniseid nime-
koda tahaks?

Prunelles. Wahuwii, hästi jahutatud.

Joseph. Clicquot veuve?

136.
Prunelles. Ei, Podvier! Ja siis Cham
bertinist, kui teil sellest veel peaks
olema?

Joseph. 67-ndat?

Prunelles. Ja!

Joseph. Härrajaaks on teda ikka
olemas!

Prunelles. Ja natukene kõhku, kuul-
te?

Joseph. rebib selle kirjutatud lehe välja
ja ulatab selle Jeani kätte. Hää küll,
muhärra! (Jeanide) Edasi, ruttu!
(Joseph ja Jean ära keskelt.)

2. etendus

Prunelles. Cyprienne! Käminajuurde
Siis Jean.

Prunelles. astub tema juurde, söögilaua
juurde. Noh, kas sul soem on?

Cyprienne. Läheb. Aga, nagu näha, olete
teie siin ju väga tuttavad? Wist igapäev
vane külaline?

Prunelles. Ma olinseda.

Cyprienne. Ja saate selleks jälle?

Prunelles. Väga võimalik.

137.
Cyprienne. Siin on siis see koht, kus
härra oma tempusid tegi!

Prunelles. O, mitte nii palju, kui sa
arvad!

Cyprienne. Ma olen kindel, et Kellnerid
mind, kui nad mind sinuga näevad,
kes teab milleks peavad.

Prunelles. O, seda just mitte, aga nad
usuvad vist - et meil teineteisega väi-
kene armulugu on.

Cyprienne. Siis olen ma äieti kompro-
mitteritud.

Prunelles (naeldes). Natukeene.

Cyprienne (üle kamina olevasse peeglisse
vaadates, et oma juukseid korraldada).
Siin läbi! - See on naljakas! - Ah! -
See hulk nimesid peegli pääl - kõik
sisse kriimustatud!

Jean (keskelt supitirinaaga, mis ta par. p.
koha laua pääle paneb; tõstab supi kahe
kaldreku pääle ja toob ette söögilaua pää-
le).

Joseph (ühel ajal keskelt nimekaartiga
väikese kandiku pääl, par. p. nurka, divani

He.

Prunelles. Lina ära lase emast mitte petta, ma palun sind!

Cyprienne. Luidas nii?

Prunelles. Need on peremees kõik oma naese sõrmusega sinna sisse kriipsutanud, et näidata, nagu käidaks palju siin toas.

Cyprienne. Ah so! See on naljakas!

Joseph (juhhib enese pääle tähelepanemist)
Hm! hm!

Prunelles (tuleb sirni toogast tema juurde).

3. stendus.

Endised. Joseph. Lius Adhemar.

Joseph (Prunelles). Seegi on wäljas, kel-
lele all öeldi, et härra nummer 8^{das} on
ja kes küsida laseb, kas teie teda
wastu tahate wõtta. (Annab Pr. Kaarti.)

Prunelles (kuna ta lugenud on, Cyprienne
juurde sirni taha astudes). Adhemar!

Cyprienne. Mis - tema julgeb?

Prunelles (Josephile). Häa küll! Üks
silmapilk!

Joseph (astub saladuslikult taha poole).
Brunelles (Cypr. poole häälega). Ma kutsun
ta siia?

Cyprienne. Ah ei!

Brunelles. Aga, mu armas -

Cyprienne. Ei! ei! ei! Ma ei taha mitte!

Brunelles. Aga kui ma ta ennist juba
koju kutsusin -

Cyprienne. Siis söögu ta säääl! Mista
süt otsib? Mitte eksitamata lahutada
lastagi ei saa!

Brunelles (Josephile). Laske see härra
sisse astuda!

Joseph (laseb Adhemari keskest sisse
astuda).

Adhemar (sisse astudes; läbi märg, vih-
mavari käes). Palun tuhat korda
andeko - ma eksitan vist? (Ta on
par. p. nurgapool, divanises, mille majale
ta oma varju paneb.)

Brunelles (tema pah. p.). Minu jumal,
ma ootan kedagi! Kuidas teie mind
sis ülevõidse üles leidsite?

Adhemar. Klubis arwati, teie soovate

140.
sün härra von Clavignaciga.
Prunelles. Noh, millega võin teid te-
nida?

Jean tühja supitirinaga keskelt äras.
Adhëmar. Minu kallid sõber, teie näe-
te mind kõige suuremas kimbatuses!
Oli ometi maha tehtud, et meie ühes
koos sööme?

Prunelles. Mitte meie! Tria ja Cyprien
ne!

Adhëmar. Üsna õige - mina ja Cyprien
ne; - wabandage - teie abikoasa - see
tähendab - ei, minu - lähidalt, meie!

Prunelles. Wäga õige!

Adhëmar. Ma tulen teie poole - kedagi
ei ole kodus! Mulle üteldakse, teie olla
just praegu wälja läinud.

Prunelles. Nii see oli!

Adhëmar. Ja Cyprienne ka!

Prunelles. Tema oli ka wälja läinud?

Adhëmar. Pöäle teid!

Prunelles. Mis te ütlete? Ja kuhu?

Adhëmar (haleda näoga temale otsa
waadates). Oma tädi surude, kes haige

on!

Prunelles. Tõesti?

Adhemar (ruttus). Sellest ei teadnud teie midagi, eks ole?

Prunelles. Tädist? Mitte sõnagi!

Adhemar. Usun häämeeliga! Ma tulen nimelt praegu selle tädijuurdest. Ta on suurepäralise terwise juures! Ja Lypriennest — (oma käe pääle puhkudes) mitte jälgegi!

Prunelles. Missugusest tädist teie räägite?

Adhemar. Guérin, lesk Guérin, Boulevard de Temple.

Prunelles. Ja, see ta ei ole.

Adhemar. Mitte?

Prunelles. Hoidku! Väid vist tädid Nicole, rinnahaige, 83 aastat vana, Rue de Paris, 14.

Adhemar. Neliteistkümmend aastat vana, Rue de Paris, kaheksakümmend kolm! Aga pagana pihta! See on kangel, ja missugune ilu —!

Prunelles. Kas vihma sadab?

142.
Adhemar. Wihma ja lund! ja sin
lähedal ei ole küsigil woorimeest
saada!

Prunelles. Wõtku!

Adhemar. Kui ma selle asja juures
wähemalt kindel oleksin! - Aga,
oma keskel, awalikult - usute teie
selle haige tädi sisse?

Prunelles. Mina?

Adhemar ja!

Prunelles. Stm! Ma ei tea õieti -

Adhemar. See näib just nii wälja,
nagu luiskamine - Kas teie Ka
seda ei arwa?

Prunelles. Teate, mul - mul ei ole
selle kohta kindlat arwamist, mi
nule ei lähese asi ka õieti midagi
enam korda.

Adhemar. Usna õige! aga kui el -
käija, ks ole, wõiksite mind natu
ke juhutada? Kas ta seda tädi
teie juures ka juba tarwitas?

Prunelles. Mispärast?

Adhemar. Et teada saada, wõib olla

143.
on see tema poolt üks harjunud kavalus!
Cyprien enesele. Oota!

Prunelle. Teie üsaldada teda?

Adhémare. Ma tunnen oma Cyprieni.
O, ta on kaval! Kas ma siis ei näi-
nud, kuidas ta teid siamaani tüssas?

Prunelle. Lubage!

Adhémare. Küll ta teile aga vigurisi ette
tegi!

Prunelle. Minule - nu ja, aga teile?

Adhémare. Minu juures ei oita üksuguse-
sed tembutamised!

Prunelle. See näib mulle eneselegi nii
olevat.

Adhémare. Ja, üksugune kerge uskujate
inimeselaps, nagu teie, ma juba ei ole.
Mina juba mõistan: silmad lahti!

Prunelle. Nii on õige, mu poeg!

Adhémare. Ma jooksen tädi Nicole
juurde!

Prunelle. See on mõistlik!

Adhémare. Teie ütle site -

Prunelle. Rue de Paris, 14.

Adhémare. Aranectus! (Pöörab püksisää-

red ülesse, enesele! Kui neid 400000 ei
oleks! Aga nüü! Mis sääl parata! —
(Kõvasti) Palun tuhat korda andeks-
palju tänu ja hääd söögiisu! (Mõne
sammu järele tagasi pöörates) Ah, mi-
nu vihmavarri!

Prunelles. Hääd reisi!

Adheimar (keskelt ära).

Prunelles. Kui ma talle kuninglikult
maksaksin, ei võiks ta ka paremini
oma osa minu kõnneti mängus täita.

4. etendus.

Prunelles (Cyprienne juurde, söögilaua

sa). Cyprienne (Kammina juures). Siis-

Joseph ja Jean.

Cyprienne. Tä lõks ära?

Prunelles. Kui sul kahju on, siis võin
ma ta veel tagasi kutsuda.

Cyprienne (poolkõvasti, ruttu). Jumala
pärast mitte!

Prunelles. Waene pois! Tä jookseb
ema hinge kopsust välja!

Cyprienne. Las ta jookseb! — See on tal
lei paras! — Kes seda emme on näinud!

145.
See härrakene lubab enesele minu vastu
umbusklik olla! Nüüd juba!

Joseph Keskelt, rahuviivaga jää sees
seda söögilaua kõrvale pannes).

Jean (naisama tuleb söögiga, mida ta
kaha laua pääle paneb. Siis annab ta
laua päält puutumata supi taldroikud
Josephi kätte, kes nad kaha laua pääle
paneb. Ta ise annab söögi lauale. Siis
mõlemad supitaldroikutega Keskelt ära).

Prunelles. Ja, see ei ole ilus temast!

Cyprienne. Ja siis minu "wigurid" - ja, see
on kuiskamine" - ja mina olen sind
"küssanud" - naisugused sõnad! - Kas
naisuguseid asju öeldakse?

Prunelles. Hoidku! Naisuguseid asju
mõeldakse ainult!

Cyprienne. Ja see edewus! (Peda järel
ahvides). "Minu juures ei aita naisu-
gused tembutused"! - Haha! - "Mina
juba mõistan: silmad lahti!" - Nagu
ma enesele midagi käskida lubaksin!

Prunelles. Eks ole?

Cyprienne. Naisugune lambapää, see

Adhemar!

146.

Prunelles. Rohusta enmast ja tule sooma.
(Istuvad lauda, Cyprienne pahis.)

Cyprienne. Supp muidugi külmaiks löinud!
Selle juures on tema süüdi.

Prunelles (temale ette pannes). Ja - mu väike, armas tuisupäike, sa pead nimelt selle mõttega ära harjuma, et abielumehes ilmasgi suustajast ei leia. Adhemar on oma osas, see hõia poiss. - Ta on nature kohmetu, seda annan ma järele -

Cyprienne. Ja viriseja ja igas ja -

Prunelles (wahel rääkides). Aga see ei ole mitte tema süü. See on tema elukutsesega ühenduses. Need on abielumehes elukutsed oma dused. Mispärast olin mina täna hommiku tuisane, ja mispärast olen ma täna õhtu nii hõis tuisus? Sellepärast et ma täna hommiku abielumees olin ja nüüd seda mitte enam ei ole. Nüüd on kind tema käes uriseda! (Walab talle sisses)

Cyprienne. Mulle näib aga nii, nagu

147.
saaks temast palju pahem wiseja, kui
sina!

Prunelles. Muidugi - ta on noorem, ta on
vähem elanud! - Aga ma ei taha seda
meest laimama hakata. - Üleüldse, näed
sa, võib kõini abielumehi ühe tüpuse
alla kokku võtta: abielumes! Ja kõik
austajad teise tüpuse alla: austaja!
- Abielumehel on kõik need, austajal
kõik head omadused! - See on kindel. - Aga
lõepoolest on abielumehel ainult üks
viga: et ta abielumes on, ja austajal
ainult üks hävi külge: et ta austaja on.
Ja see on nii kindel, et üks ja seesama
mies ühel hoobil sama naesele kõige iga-
vam inimene ja teise naesele kõige huvi-
tavam austaja võib olla, wahi ei ole
siis mitte isikus, waid elukutses.

Cyprienne. Ja sellepärast on siis õieti
põnem, mitte sugugi abielusse heita?
Joseph (keskelt wenesalatiga mille ta
söögilauale toob.)

Prunelles. Sellel on kahjuks ka omad
halwad küljed.

148.
Cyprienne. Mis peab siis tegema?
Prunelles. Armas Jumal! (Josephile)
Ma annan ise ette. Jätke aga ja
kandke selle eest hoolt, et midagi
ei sega!

Joseph (ära keskelt).

Prunelles. Mu Jumal, peab ilusti mõist-
lik olema, armas laps! See on kõik!
Mul on midagi härra rääkida, eks
ole? Meie laste endid ju lahutada.
Siin ei ole siis abielu meest ega naist,
vaid kaks hääd sõpra, kes hoovaste-
majas üksteisele südamepäält kõik
välja puistavad, küünarnukid lava-
pääl! Kirg - õnnejoovastus - kõik
rumalus! Ole sellega rahul, mis kõi-
mar sulle anda saab, ja kui ta sulle
seda annab, siis kiida emast õnnelikuks.

Cyprienne (tema poole klaasi hoides).

Anna sina mulle parem midagi!

Prunelles (valades). Lõual oli näituseks
vanast Helwetsias hääd komme. Ma
ei tea mitte, kas ta praegu veel tarvitata-
sel on. Kui abielupaar emast lahutada

tahtis lasta, panti ta kaheksako päevaks
 ihte tuppa kinni. - Kus üks laud oli, üks
 taldrak, üks tool, üks pumpink ja söök
 anti neile läbi väikese luugikese kätte.

Cyprienne (naerdes). Naljakas!

Prunelles. Kaheksa päeva järele kopu-
 tati ukse pääle: „Kop! kop! He! Teie,
 säälses! Kui kangel teie teineteisega
 olete? Kas te jääte lahutamise juurde
 kindlaks?”

Cyprienne. Sügavvaikus - nad olivad
 üks teise ära söönud!

Prunelles. Hoidku! Kolmel korral viiest
 ei tahtnud nad lahutamisest enam
 teadagi!

Cyprienne (naerdes). Sa arwad siis, et kui
 meid luku kaha panna? - Ühe laud,
 ühe taldraku, ühe pumpingiga -

Prunelles. Ma ei räägi meist - meie ole-
 me mõistlikud inimesed. Meie teame, mis
 me teeme. Mina mõtlen sellega ainult -

Cyprienne. Lina! Linn, selles kongis ei oleks
 kaheksa päevane vangistus sugugi nii
 halb - mis?

150.
Prunelles. Noh, igatahes, söök sindon
hää! (Liisus) Peenikene, mis ma
süin söön!

Cyprienne. Aga palju pipart pääl!

Prunelles (sisse rälades). Liis joo!

Cyprienne. Nisugune kong hää kami-
naga, korralikkude teenijotega, kõige
tõredusega -

Prunelles. Ja kaheksapäevase wan-
gistuse ajal võiksime vähemalt tei-
neteisega tutvaks saada!

Joseph tuleb keskelt puuviljaraasiga,
paneb selle taha laua päälepar poole
ja jääb sinna seisma, kuni Prun. teda
hüüab).

Cyprienne. Kuidas nii tutvaks saa-
da?

Prunelles. No muidugi!

Cyprienne (kõvasti naerdes). O, küll
oled sa rumal! Meie oleme ju kaks-
aastat juba abielus!

Prunelles. Ja kakskümme kak-
späeva veel pääle!

Cyprienne. Ja ei tunne teineteist veel mitte?

Prunelles! ette loigates¹⁰. Mitte põrmugi!

Cyprienne. Aga ma palun sind!

Prunelles! temale ettepannes. Aga, tummista ise, et sa mind kunagi nü häds teju ei ole näinud?

Cyprienne. See on tõsi!

Prunelles. Näed sa nüüd - sa ei tunne mind!

Cyprienne. Aga kahe aasta kahekümne kahe päevase alalise koosolemise järel -

Prunelles. Alaline koosolemine? Ma võiksin statistika appi kutsuda, et sulle näidata, et meil mitte rohkem kui kaks nädalat omas abielus tõesti koos oleme olnud!

Cyprienne! selle vastu väieldes ja naerdes. See on aga liig!

Prunelles. Ma teen selle sulle arwudega tõeks, kui sa tahad! - Weame kihla! -

Kellner, on teil pliiatsid?

Joseph (ruttab ette par. p. ja siis söögi-
laua juurde Prun. juurde). Ja, mu härra! (Ulatab temale)

(P) Prunelles. Jätke meid nüüd üksikult
152.
Joseph. Wäga hääd, mu härra! (ärakest)

Prunelles. Meie lõpetame äri ära, teeme
siis inventuri! - Kaupmehelikukarwa
päälsusega! - Kaks aastat ja kaks-
kümme kakso päewa abielus, see on
730 ja 22, teib kokku 752 päewa-tun-
dides - (Cypr) ma arwan päewa 12
tundi pikaks.

Cyprienne. Aga minu teadmise järele
on ta 24 tundi pikk!

Prunelles. Meie juures mitte, sest kui
alles lõunaks ehk eineks eineks esi-
mest korda teineteist näed, kunda
magamiseks ja riidepanemiseks
12 tundi ära on kulunud - siis jääb
12 tundi kooselamiseks üle. Eks ole?

Cyprienne. See on küll õigus!

Prunelles. Kaswatame siis 752. 12-nega.
Kaks kord kaks on neli, kaks kord viis
on kümme, kaks kord seitse on neli-
teistkümme -

Cyprienne (ülesse, tema õlale toetades,
A kaasa arwata). Jääb üks järele,

Kokku -

Prunelles. 15 - sinna juurde 2, 5, 7 -

Cyprienne (nagu emes). Kokku roõta:
4, 2, 8 ja 1 = 9.

Prunelles. Üheksatuhat kakskümmend
neli tundi abielu.

Cyprienne (heledasti naerma hakates).

Ja meil ei oleks aega olnud, teine -
teist tundma õppida - üheksatu-
handa - ?

Prunelles. Ootame aega ära. Nüüd tuleb was-
tuarwe. Kui palju tundisid oleme siis
nüüd päewas, päew 12 tundi arvates, koos
olnud? Üksi, ilma tummistajateta?

Cyprienne. 5, 6 tundi iga päew!

Prunelles. Kus sa sellega lähed? Lõõgi
ajad pead sa ju maha arvama - tani-
jate pärast! Ütleme siis, et meie iga
päew üks tund tõesti koos oleme olnud.

Cyprienne. Hää - üks tund päewas!

Prunelles. Nüüd arvame need päewad
maha, kus meil võõrad olivad - siis
lõunasõõgid, külaskäigid, teater - ja
minu reisid. Kõige selle peäle kulub

154.
üle poole sellest ajast ära, seega
sa järele andma.

Cyprienne. Kolmveerand koguni.

Prunelles. Jäab siis ainult veerand
tundi. See tähendab neljas jagu 752-st
päevast.

Cyprienne (touseb üles ja istub Poun.
põlve pääle). 4 seitsme sisse lähel
üks-kord —

Prunelles. Tuleb siis 9024 tunni pääle
ainult 188 tundi. Kus me tõesti koos
oleme olnud.

Cyprienne. See ei või ju sugugi õige
olla!

Joseph keskelt vähjadesga, lähel pikku
ti sirni ettepoole, jääb silmapilguks
seisma ja kõhatab, et enesest märki
anda. Kui keegi ei kuule, pöörab ta
pah. p. mööda sirni, näeb õrna paar-
rimest ja ruttab naljaka ehmatusega
keskelt ära).

Prunelles. Arvud, mu laps, arvud. Ja
sellest oleme veel vähemalt kolmanviku-
sellega ära raisanud, et tulitseda, vihas-

tada ja teine teisele selga pöörata!
Cyprienne. Luba! See kõib ka koosole-
 mise sekka.

Prunelles. Sellepärast ei arva ma neid
 ka mitte nendest 188 tunnist maha-
 ja need nüüd jälle päevadeks muudetud,
 12 läbi jagada - teeb kahe aastase
 abielu pääle 15 päeva ja 4 tundi koos-
 olemist välja! Ma võisin kõige
 rohkem päevi tunni võrra eksida.
 Kõhn lõpuarve, eks?

Cyprienne (heledasti naerma hakates).
 Aga ei, see ei ole võimalik!

(Keskukse juures on häälesid kuulda,
 need on kellnerid, kes Adhémari sissei-
 taha lasta.)

Joseph ja Jean (väljas). Ei, mu härra,
 teie ei kõi mitte sisse astuda!

Adhémari (väljas). Ma tahan sisse astu-
 da! Ma saan sisse astuma! (Tüli
 kestab edasi.)

Prunelles. Adhémari!

Cyprienne (ülekarates) Juba jälle!
 Aga see inimene on ju väljakannata=

156.
mata, see rahurikkujad! Siis võtka
ta ometi kord wälja - et ta meid
kord rahule jätab! (Istub kamina
juurde oma kohale. Selsamal silmapil-
gul kistakse keskukse lahti ja Adhemar
tormab sisse. Ta on päris märg, kübar
äraklignud, warjust jookseb wesi põ-
randale; kellnerid tema järel)

5. etendus.

Endised. Adhemar. Joseph ja
Jean (tagapool).
Prunelles (sivimitagast. Keskukse
poole). Noh, mis siis see on?
Adhemar (nohuga par. p. ette diwan
ette). Mu härra! - Mul puuduvad
sonad!

Prunelles (poh. kätt). Näib nii olewat.

Adhemar. Et teie ülespidamist kirjel-
dada! Ma tulen tädi Nicole juurest!

Prunelles. Noh, kuidas ta käsi käib?

Adhemar. Ta käsi ei käigi enam!
Ta on surnud!

Prunelles. Mis?!

Adhemar. Juba kolm kunn!

157.
Punelles. Ja mul ei olnud aimugi sellest!
No ja, nü kauge sugulase juures!

Adhemar. Waga kauge! Terwe tund
sinna ja tagasi! Ja Cyprienet ei
kusa gil! Ma jooksin otsekohete teie
poole tagasi, et näha, kas ta mitte
koju ei ole jõudnud; aga ma ei leidnud
kedagi muud, kui Josepha ja Basti-
niest, kes teie õhtusööki söiwad ja
teie weini jõiwad! nad lasewad seda
enesele maitseada, teie weini! Kui
nad wõrukaelad mind nägivad, taht-
sivad nad naerupärast püherdada,
toancitsi iseäranis, pöris nagu lange-
töbes! „Armuline proua? Kui teie
sellele järele jooksete, siis olete teie küll
weel loll!“

Cyprienet sirini taga. Häbemata!
Adhemar. Loll! See sõna oli walguse-
kiir! Mina torman Grand Vokelli,
küsin naesterahwa käest alt trepi
juures, kes austrid lahti murrab: „Teie
nägite härra v. Punellesi sisse astu-
wat?“ — „Ja, mu härra!“ — „Naeste =

158.
rahvaga? - "Ja." - "Kõigeltage teda
mulle!" - "Vaik, kena, nagu põld-
püü -!" (Metsikult karjatakse) Ah!
(Ohmatuse liigutus Prunilles ja Cypri-
juures.) Sellepärast siis olin ma, loll!
Mind on pilgatud! Teie sööte siin
õhtut, teie ja tema! Teie ja - minu
naene!

Joseph ja Jean (lõhevad tasa ja
naerdes keskest ära).

Adhemar. Minu naene! Teie oma
otsuse järel! See ei ole mitte auus!
Teie tallate meie lepingut jalgade-
ga! (Teie oma varju lahti ja seab
ta tepichi pääle kuivama)

Prunilles. Aga armas söber! Mõtel-
ge õnneti järel! Kui ta siin oleks!

Adhemar. Selle sirmitaga! Ma
kuulen teda pähkliid krõbistavat.

Prunilles. Aga siis kutsuks ta ju
teid meiega ühes sööma!

Adhemar. Kes seda teab ütelda? -

Naesterahvad on nii tujuvad! Võib
olla teie kalle nüüd naljateiega ühes süüa!

159.
Cyprienne (vastu tahtmist väikest karja-
rust kuulda vale tundes). Oho!

Adhemar. See karjatus! Tema see on!

(Tahab sirna minna.)

Prunelles (temale tee pääle ette ostudes).

Palun - üks minu tuttav naesterahvas!

Adhemar. Ma tahan teda näha!

Prunelles. See oleks uudis.

Adhemar. Siis rõõkigu ta üks sõna!

Prunelles. Ka mitte! Aga midagi
muud. Ma näitan teie vastu tõe
suurt vastutulemist üles!

Adhemar. Kuidas?

Prunelles. Teie olete kindlasti Cyprien-
ne jalga tähele pannud, kõige kena-
mat jalakest itmas?

Adhemar. Kas ma seda tähele olen
pannud!

Prunelles. Noh, ma loodan, madame
saab nõuus olema, teile oma jalga
näitama ja teie võite ise otsustada.
Kui teie nõuus olete, madame, siis
koputage, palun, taldreku pihta!

Cyprienne (koputab nõuga taldreku pihta).

Prunelles. Siis ja. 160.
Adhemar (tahab sinna minna). Ma
olen uudishimulik!

Prunelles (Adhemari ja sirni vahel).
Arge liigutage ennast! - Madame,
olge nii lahke ja liigutage oma saa-
pakest pikuti sirni, nii et teda wäl-
ja poole näha on.

Cyprienne (teeb nagu kästus).

Prunelles. So!

Cyprienne (pistab jala weel rohkem
väljas).

Prunelles. Hää! (Ruttus) Küllalt!

Küllalt! (Adhemarile) Noh?

Adhemar (meleärakeliku näo moondu-
segas). Ei! See ei ole ka mitte!

Prunelles ja Cyprienne (korrakas). Noh
iis!

Cyprienne (tõmbab ruttu jala tagasi).

Adhemar (sirni poole kumardades). Ma-
dame, mul on hõbi! Palun tuhat kord
indeks! (Pr. tema kätt surudes). Teie teener!

Prunelles. Jäädge jumalaga!

Adhemar (oma wari wõttes). Haa kust ta

on siis öieti, see õmetu¹⁶¹?

Prunelles. Ja, see on teie asi! Otsige!

Adhemar. Ja selle juures suren ma
nälga! Ma joon ühe tassi buljoni.

Prunelles. Ma soovitaksin Kamelithead.

Teil on kaugel nõu tulekul!

Adhemar. Ah, kui need 400.000 si oleks!

(Tahab aevastada, Hirmus, mu härra,
hirmus - (aevastab) minu seisukord! -

Sest saadik, kui ta minu oma on, on
ta vähem minu oma, kui siis, kui ta
veel minu oma ei olnud!

Prunelles. Lu on tihti nii! (Tõrjub teda
keskukse poole, Luuma Kamelithead siis,
aga päris Keewa - kuulete?)

Adhemar (väljas). Täna! Atsub!

6. etendus.

Cyprienne, Prunelles. Pärast Adhemar
ja Kellnerid.

Prunelles (ust kinni pannes). Terwiseks!

Cyprienne (heledasti naardes). Nüisugune
Lambapöä! Ei, nüisugune lambapöä!!

Ta ei tunne minu jalgagi! (Tõttab natuke
nokastanud par. p. divani juurde ja istub selle p.)

162.
Prunelles (kema pah. p; rõõmsalt). Nii pe-
tatakse enimast auustajatega! Minul
oli see esimene asi, mis ma sinu juures
tähele panin!

Cyprienne. Ja, see on liig! Mees, kes ju-
ba neli kuni minu ümber liibitseb!

Prunelles (naerdes). Ja, ja!

Cyprienne (divani peal sirutades,
naerdes). Ei, ta on rumal! ei, ta on
rumal! Ta on liiga rumal! (Padja
peäle hüües) Kas see siis lubatud on,
nii rumal olla?

Prunelles. Ära salata seda just küll
ei saa, et -

Cyprienne (ruttu ülestõustes). Kas sa
ei arva, et see lõpu teeks, niisugust
minast vedada?

Prunelles (istub kema juures). Nii palju
on kindel, kui osad vahetatud oleksi-
wad ja kui mina nüüd sinu ümber
liibitseksin -

Cyprienne (kelmikalt). Kes teab!

Prunelles. Ja selle asemel kas me meie
endid vastastikusest tüdimusest lahu-

tada!

Cyprienne. Tüdimusest! 15 päewase abielu järel! Tee ei võinud sulle ometi tõesti mitte liiga kaua kesta?

Prunelles. Ma rõõgin ju ka pääasjalikult sinust!

Cyprienne (tõuseb püsti). Mina - mina olen ainult Adhemarist tüdinenud!

Prunelles. So? Juba?

Cyprienne (klaveri es, mängides ja lauldes Mamsell Augot st).

(Keskukse pääle koputatakse kowasti, hääled wäljas.)

Prunelles (üles karates). Mis see on?

Adhemar (wäljas). Teie olete sääl, madame, ma tundsin teid häälest ära!

Stga ma tasan kätte! Wärisege, wärisege, kättemaksmine läheneb!

Kaks Kellnerit (teada wäljas ära tõmmates). Ära, ära! Wiige ta politseisse!

(Hääled kaovad ära.)^{167.}

Joseph (kasa keskuksle koputades).

Tehke ruttu lahti, mu hävra!

Cyprienne jookseb akna juurdes.

Prunelles (avab pooleni keskmise ukse, Josephile, kes oma nina sisse pistab). Mis?

Joseph. Tä viidakse üle mulitsa politseisse! Aga võib olla tulevad nad jälle tagasi. Kui madame ennast ehk ära peita tahab?

Prunelles. Ma tänan!

Joseph. Parisis tuleb seda ette!

Prunelles. Ei, ei! tänan! (Paneb

ukse kimmi ja tõukab riivi ette.)
Cyprienne (es par. p. tooli pääl seistes, et aknast väljanäha võiks). Tõepoolest! Tääl viidakse ta! Ha! ha!

Tä on märg nagu kass! Ha, ha, kui naljakas ta väljanäeb! Issand jumal! on see inimene inetu! jumal, on ta inetu!

Prunelles. Kättetsunnine ligineb, ütles ta mis see peab tähendama! Kakevõitus?

Nagu ma selle eest tagasi kokkuksin!

Cyprienne (tema poole jookstes). Mina
Kelan sul ära temaga kahevõitlusele
minna, kuuled sa?

Prunelles. Aga laps! Kahevõitlus!

Cyprienne (oma käsa nuttes tema ümber
pannes). Ma ei taha mitte, et sa kahe-
võitlusele lähed! Ta võiks-sind surma-
ta!

Prunelles. Pah! Ainult mitte kartlik!

Cyprienne ja tema parast! Selle mehe
pärast! Selle mehe! On see siis võimal-
lik? Ma si ole teda õieti veel wada-
nud! Ma olin mehest ära! O, kui iner-
tu oli see, mis ma tegin! (Teda oma
jalgade ette kukkuda lastes.) Lange
mu jalgade ette, fina halb inimene,
ja palu minu käest andeks!

Prunelles. Mina, sinu käest?

Cyprienne. Et sa mind selle kergatsi
käte wahel wõisid wisata ja teda
mulle meheks tahtsid anda!

Prunelles (põlvede pääl, kokkumult). Lu-
ba! Sa tahtsid -

166.
Cyprienne Ja on ju vastik, kuuled
sa! Ja on ju nderuäärt, ta on
hirmus, ta on rumal, sinu Adhi-
mar!

Prunelles. Minu Adhimar? See on
tore!

Cyprienne. Ma vihkan teda, kuuled
sõõ? Ma armastan ainult sind! O
ütte, et sa mind ka veel armastad!
Ütle ruttu!

Prunelles (Kedota peamegu ära läm-
mata). Mina —

Cyprienne Ja et sa kahetsed, et sa
siind maha jätsid, ja et sa mind
ialgi enam maha ei jätta; ialgi,
ialgi, ialgi!

Prunelles (nagu enne). Mina, ialgi!

Cyprienne. Süllalt! Sa kahetsed!
Ma unustan kõik ära! Ma annan
sulle andeks, tule mu rinnale! (Kae-
lustus.) Ma jumaldan sind!

Lõpp.

